68-04

Akbaba

Zeki Müren politikaya atılıyor.
— Gazeteler —

— Hepiniz ayrı bir hava tutturmuşsunuz... Hanginize uyayım ayol?!.

1968 YILINDA

MİLYONLARDAN BİR DEMET

T.C. ZİRAAT BANKASI

(Basın : 10113 — 9)

Yıl: 46 Cilt: 14 Sayı: 4 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 17 Ocak 1968

1968'de Siyasi Partiler!

ÖNCE iktidar partisinden başlayalım: A.P.'de kavga var.

Gözler sıkılmış, çeneler kısılmış, dişler kenetlenmiştir. Öfkeden soluk soluk bir sesle, düşmanca bakışlarla, kavgalı gürültülü kongrelerle arada bir patlak verir anlaşmazlıklar.

Birisi ötekine kızgındır, Bakanlık koltuğuna kendisinden önce oturduğu için... Hazret, Bakanlık için kendini bulunmaz Hint kumaşı saydığından yerinde duramaz.

Evde hanım sık sık beceriksizliğini yüzüne vurur:

— Şunca yıl oldu politikaya gireli, daha bir Bakan olamadın! Partiye senden sonra girenler, kilit noktalarına geçtiler. Yazık ettim senin gibisine gençliğimi harcamakla...

Çevresinde kümelenmiş olan politika esnafı, açıktan kapalıdan kışkırtırlar:

— Beyefendi, ortalık kimlere kaldı? Siz de pek pasif davranıyorsunuz, hem partiye hem de memlekete yazık...

Bu sözün asıl anlamı:

— Bre pısırıklık etme, arkanda biz varız! Koltuğa bir kuruldun mu, hepimizin işi iştir.

Elinden tesbih düşmeyen din sömürgenleri kımıl kımıl dolanır etrafta, iş takipçisi olup particilikle komisyonculuğu beraberce götüren açıkgöz takımı da her görüşte selâmı sarkıtır:

— Beyefendi, bekliyoruz, arkanızdayız.

Grupta çıkış yapmak için fırsat bekleyen bu soy muhaliflerin ötesinde bir de eski ekâbirin «sadık bende» leri kazan kaynatır. Eski ekâbir D.P.'nin ileri gelen takımıdır, «sadık bende» lerini doldururlar:

— Üçüncü takım millî maça çıktı, ama sonu hayırlı görünmüyor!... diye lâfı dolandırıp dolandırıp taşı gediğine yerleştirirler.

Halk Partisindeki kavga ise başka türlüdür.

Ortanın solcularıyla ortanın göbekçileri gizliden bir tepişmeye girişmişlerdir. Bu tepişmenin bazan hava kabarcıkları görünmektedir su yüzeyinde... Ortanın göbekçilerinden Paşa'ya yakın olanlar kırk yıllık oyunu oynamak için fırsatı kaçırmamaktadırlar:

— Paşam, bunlar acemi çoluk çocuk takımı! Bir sol lâfıdır tutturmuş giderler, bu işin sonu parlak görünmüyor.

İsmet Paşa yarım yüzyıllık bir ihtiyatla kulağını kabartır. İçinden kıvrılıp bükülen bir şüphe, gözlerinin ışığına doğru yayılarak dile gelir:

— Anlatın bakalım ne oluyor?

Ortanın göbekçisi, Mahmutpaşa tezgâhlarında malını methеden tezgâhtar edasıyla anlatmaya başlar... Politikada çıkarcılık yumağından nice kişinin başına çorap örmekle meşhurdur o! Kaç dolabın içinden geçmiş, nice perende atmış, kaç çukur açmış, sayısız tuzak kazmıştır. Paşa'nın zayıf taraflarını bulmaya çalışır. Paşa, bir kere ortanın göbeğine meyletse ondan sonrası kolaylaşacaktır. Ortanın göbekçisi, genç Genel Sekreter karşısındaki yenilgisini bir türlü hazmedemediği için durup dinlenmeden bu hazımsızlığını gidermeğe çalışmaktadır.

Ortanın solcularıyla ortanın göbekçileri teşkilâtta da birbirlerine girmişlerdir; mebus olmak isteyen nice fırsatçı elini şakağına koyup politikanın kerrat cetvelinde milletvekilliği hesabı yapmaktadır.

— Acaba hangi tarafı tutarsam listeye girebilirim?

İki kocaman partinin hâl-i pür melâli böyledir. Küçük partilere gelince:

İşçi Partisinde bir başka türlü kazanın kaynadığı görülmektedir. C.K.M.P. ayakta durmağa çalışmakta, Y.T.P., çözülmesine devam etmekte, Birlik Partisi sessiz sessiz Anadolu'ya yayılmak için uğraşmaktadır.

Ve bütün bu gırgırla dırdır arasında Bütçe Kanunu tasarısı komisyonlardan geçmekte, komisyon üyeleri yarı uykulu tenkitleri dinlemekte, hatiplerin sözlerinden gazetelerin birinci sayfalarına ara sıra artık eskimiş tenkitler sızmaktadır:

— Çocuklarımıza okul...

— Köylerimize su...

— İnsanlarımıza iş...

— Hastalarımıza doktor...

— Sefalete çare...

— Yolsuzluğa ilâç...

Tekrarlana tekrarlana artık mânâsını kaybetmiş bu tenkitlere karşı iktidar partisinin profesyonel sözcüleri de aynı biçimde cevap vermektedirler:

— Yaptık, yapıyoruz, yapacağız, ettik, ediyoruz, edeceğiz...

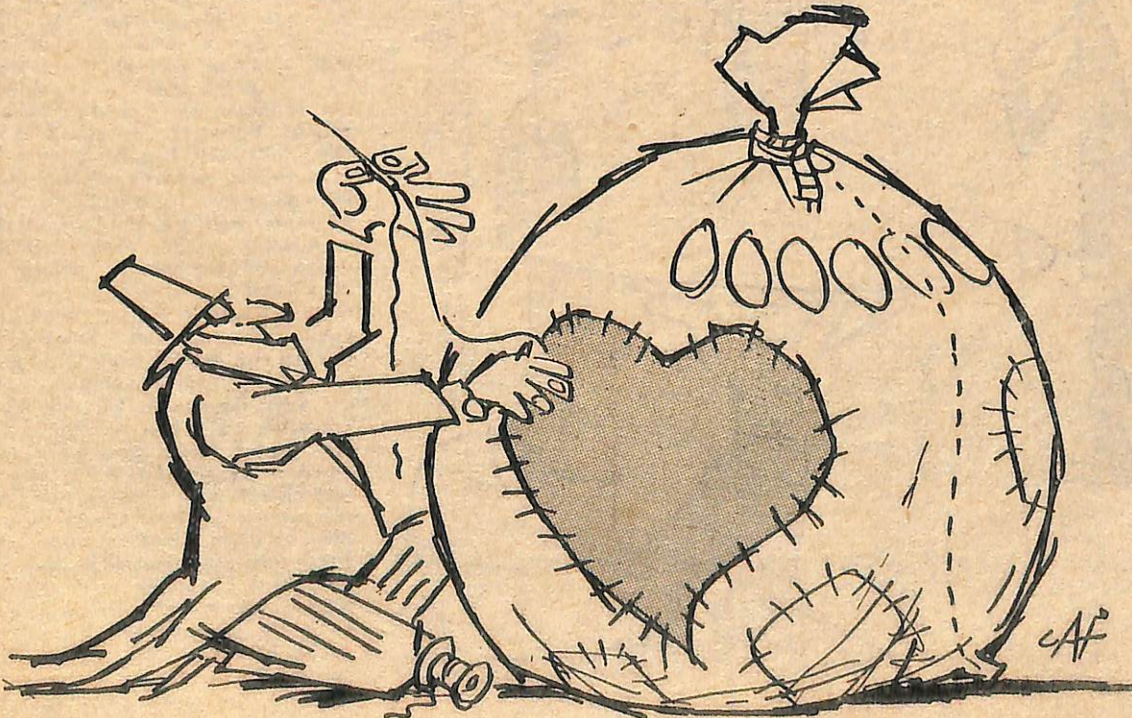
Ve temel memleket dâvalarını böylece geçiştirdikten sonra politikacılar ancak parti kulislerinde heyecanlı hayatlarına girmektedirler:

— İsmet Paşa demiş ki... Celâl Bayar demiş ki... Demirel demiş ki...

Halk da dışarıdan seyreder bu oyunu ve çelebi böyle olur bizde demokrasi dediğin.

AKBABA

Bütçe görüşmelerinde bir yetkili, «Kalb ameliyatlarında Türkiye dünya birincisi» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

Bekleyen derviş

İnönü, «Memleket, C.H.P.'nin iktidara gelmesini bekliyor» demiş.

Koskoca Paşamız yalan söyleyecek değil ya... Bekler mi bekler.

Memleket, C.H.P.'yi bekliyor. C.H.P. iktidara geçmeyi bekliyor. Hem yirmi iki yıldan beri...

İktidar, vatandaşın oy vereceği parti ve politikacıları bekliyor.

Vatandaş... İşte o, ne hikmetse oy'unu bir türlü C.H.P.'ye vermiyor! Verse de, kendini değilse bile C.H.P.'yi kurtarsa olmaz mı sanki?

Bağladık, çözelim!

Bakanlık bütçelerinin görüşülmesi de bitti şükür.

Oniki bin tamire muhtaç yol ve yirmi küsur bin yolsuz köy: Bakanlığın ismi: Ulaştırma...

Yüzkırk bin işsiz, Çalışma...

Sağlık Bakanlığının bütçesinde 500 bin veremli hasta...

Ve onüç buçuk milyon kara cahiliyle, gene Millî Eğitim başta!

(Geçen sayıdan devam)

— Vaaay... Hocayım diye geçinen bu gavat yine duaya mı oturdu? Öyleyse onun yine bir dalaveresi olmak gerek... Ne zaman bir namussuzluğu olursa, hemen duaya diz çöker, tesbihe asılır o gavat... dedi.

Ben, paramı kurtarabilmek için sözde Emin Hoca'dan yana çıkıp:

— Aman bacım, o nasıl bir söz... Benim Emin Hoca emmim hiçbir vakit gavat olamaz, biz köycek, tüm köy insanı, Emin Hoca emmimle övünmekteyiz... dedim ki, ondan arka çıktığımı görüp de, paramı versin. Bunun üzerine karısı:

— Böyle bir rezilin çıktığı köyü Allah yerle bir eder elbet bigün... deyip mutfağa savuştu.

Emin Hoca'nın dudakları kıpır kıpır. İyice yalvardım:

— Emin Hoca emmi... Kurban olayım... Bugün yolcu olduğumuzdan... Arkadaşlarla... Benim paramı...

— Allahümme salli alâââ Muhammeeeet... Alahümme salli...

Ben yalvara yalvara, o duadan nağralar ata ata, akşamı ettik, karanlık bastı. Gideyim de ertesi günü gelirim, o zamana kadar herifin duası da biter, dedim kendimce. Ertesi sabah damladım erkenden. Daha ben kapı tokmağını vurunca, içerden sesi geldi:

— Allahümme salli alâââ...

Uzatmayalım ağam, ben beş gün sürekli gittim bu herifin evine. Sabah, gün ağarırken gidiyorum, akşam gün battıktan sonra dönüyorum. Bende yeme içme yok, boyuna yalvarıyorum:

— Emin Hoca emmi, gayri duan elverdi.. Bir dakkada şu benim paramı ver, sonra yine duaya çök! Etme, eyleme...

Ben sesettim miydi, o da sesini yükseltiyor. Demek ben arada bir ayakyoluna gittim mi, o da bi şeyler tıkınıyor, aç açına dua edecek değil ya...

Son gidişim, bundan iki gün öncesi Bu kez paramı almaya tövbeliyim, n'olursa olsun alacağım... Çünkü, Emin Hoca'nın evinden geriye dönüş yol param bile yok... Son paramı otobüse verdim, gittim evine. Cebimde, nah bu demin tepsiye bıraktığım iki yirmibeş kuruş kalmış, onunla da geriye dönülmez... Olmazsa, yine vermezse parayı, eski eşkıya bozması o imamın hümüğüne binip ya paramı, ya canını alacağım...

Sabahtan vardım yanına. Ben eve gidisin, o da ayakyolundaymış. Ayakyolundan çıkıp, beni görünce, aptessiz maptessiz, canını kurtarmak için kendini posteki üstüne atıp, yine duaya diz çöktü.

— Etme Emin Hoca emmi... Burdan geri dönüş için yol param bile yok.

— Allahümme...

— Hele «hümme» yi bırak şimdilik... Duana az bi şey mola ver, paramı say, ben savuşayım...

Yine nağralanmaya başladı:

— Allahümme salli alâââ seyyidina muhammet...

Onu dinleye dinleye ben de duayı ezberledim:

— Ulan Emin Hoca emmi, bi sidik molası ver be... Kurban olayım, bi sidik molası ver... Azıcık bi şey şu «hümme» yi kes, yoksa ben senin soluğunu keseceğim, hiç dua edemiyeceksin...

Gece oldu, karanlık bastırdı. Karısına:

— Bacım, sen haklıymışsın, dedim, bu senin kocan olacak alçak benim paralarımı iç edecek. Zaten, bunu bizim köyde herkes bilir, buna adıyla sanıyla Parlak Emin derler ki, bir zamanın eşkiyası Muzur İsa'nın yanında yamaklık etmiştir. Daha da doğrusu, bu senin kocan olacak Parlak Emin'i dağlar padişahı Muzur İsa dağa kaldırıp köçek diye oynatmış. Bu herif, ellerine zil takıp göbek atarmış eşkıya ayılarına... İşte bu hoca bozuntusu böyle bir rezil de, ya ben nasıl avanaklık edip paraları buna kaptırdım? Paramı vermezse ben bunun canını alırım bu gece...

Ben anlatırken Emin Hoca dua sesini iyice yükselttiğinden karı lâfımın yarısını bile anlamadı. Ama, ben, «Bu rezilin canını alırım» diye davranınca, dört çocuk birden it eniği gibi ağlayıp mızıldanmaya başladı. Karısı:

— Bunun canını alıp neyliyeceksin hey oğlum, yazık gençliğine... Parayı verdiğine tanığın da yok... dedi.

Şimdi ben ne yapsam hey Allah?.. Ben de o dört çocukla birlikte saçlarımı yolarak ağlamaya başladım. Kadın da acıyıp, o da dövünerek ağlıyor... Hoca bozuntusu Parlak Emin de duada...

Gece evde kalsam, dört çocuk, iki de onlar, altı baş canlı, daracık evbana yer yok... Duayı ezberlediğimden ben de başladım onunla birlikte duaya:

— Allahümme salli alâ seyyidina Muhammet...

Baktım olacağı yok, geceyi bir yerde geçirmek için evden çıktım. Mesciti dolandım, baktım teneşirliğin kapısı aralık. Girdim teneşirliğe. Kibriti çakıp baktım dolayıma. Orda bir mum var. Mumu yaktım. Bir cıgara içerek düşünürken bir de baktım ki, ölü yıkama masasının üstünde bir koca tencere. Kapağını açtım, kuru fasulye yemeği dolu. Üç gündür açım, boğazımdan bir lokma girmemiş. Kuru fasulyeyi de çok severim. Avucumla bir koca tencere dolusu fasulyeyi göçürdüm. Parmaklarımla tenceredeki arta kalanı sıyırdım. Üstüne de bir cıgara tellendirdim. Kaç gündür yorgunluktan bitmişim, karnımı da iyice doyurunca uyku bastırdı. O yana, bu yana baktım, yere bir tabutu ters koyup uzatmışlar, teneşir tahtası alçak bir masa gibi olmuş. Bunun altına girer uyurum, diye düşündüm. Gece soğuk, tabutun içinde soğuktan korunurum. Evet, mumu söndürüp girdim sandığın altına. Hemen de uyumuşum. Ne kadar uyuduğumu bilmiyorum. Bir seslerle uyandım. Kulak verdim, bir erkekle bir kadın konuşuyor. Erkek soruyor: «Bunlar kimin canım?» Kadın cevap veriyor: «Senin hocam...», «Ya bunlar kimin şekerim?», «Onlar da senin hocam...»

Yahu, bu ne rezillik, bu ne iştir? İçine sığındığım tabut sandığının tahtalarının aralıklarından, deliklerinden dışarısını dikizledim. Bir de ne görsem iyi?... Bu bizim paraların üzerine oturan Emin Hoca alçağıyla, bir de boyalı, yarı çıplak bir karı, benim içine girdiğim tabutun üstüne rakı sofrasını kurmuşlar, ocağı yakmışlar, o yarı karanlıkta cilveleşip dilleşiyorlar. Emin Hoca, «Şerefine güzelim...», karı da «Şerefine hayatım» deyip kadehleri tokuştura tokuştura çekiyorlar kafayı imansızlar. Sonra sarılıp kucaklaşıp öpüşüyorlar. Emin Hoca, karının gözlerini öpüp soruyor: «Bunlar kimin cicim?» «Senin hocam...» Karının dudağını tutup soruyor: «Ya bunlar ikimin yavrum?», «Onlar da senin hocam...»

İmansızlık olur ya, bu kadar da mı olur? Gâvur imam, ölü yıkadığı teneşirliği meyhaneye ve de genelhaneye çevirmiş... Onlar ne halt ederse etsin, şimdi ben ne yapacağım? Beni aldı bir düşünce... Ordan kalkıp sıvışamam, orda kalıp sızamam, Ne yapsam, hey Allah?...

Ben üç gün açlığın üstüne koca tencere dolusu kuru fasulyeyi yedim ya, bu fasulye insanın karnında da tencerede durduğu gibi durmaz. Hâşâ huzurdan, fasulyenin zoruyla karnım başladı guruldamaya... Ama nasıl bir guruldama, gurul gurul, sinemada savaş topları nasılsa işte öyle... Emin Hoca, boyalı orospuya, kendi karısını çekiştiriyor. Karı da ona kendi kocasını çekiştiriyor. Belli ki bunlar, ikisi de gizliden teneşirliğe sığınmışlar sevişmek için...

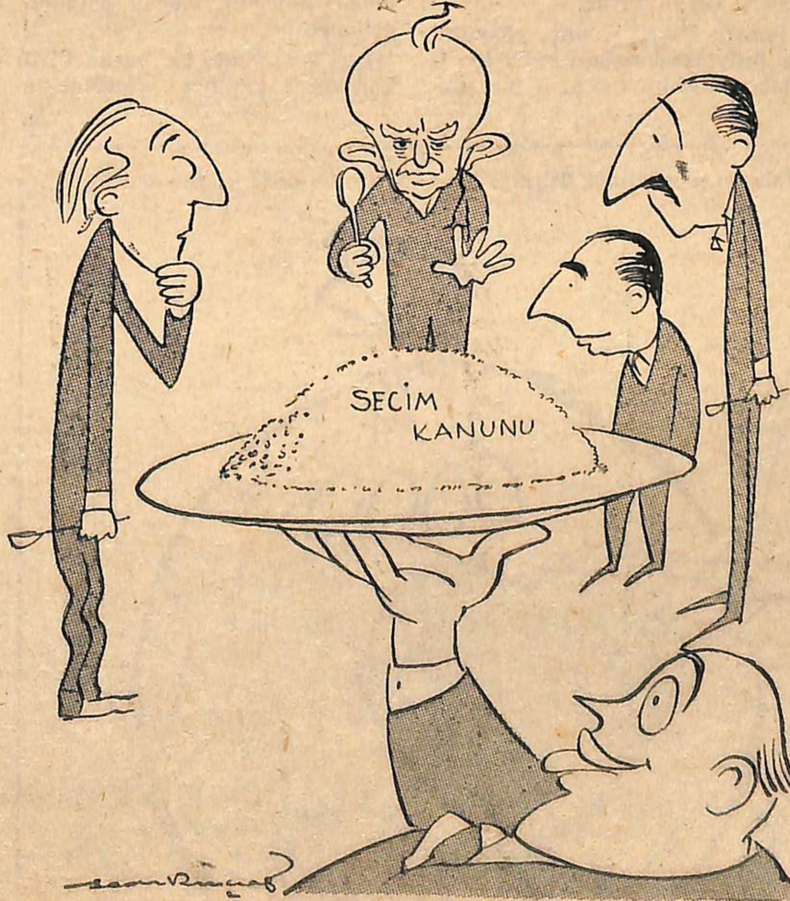
Karnım guruldar da guruldar... Karı, «Ne oluyor hoca, bir sesler geliyor, yoksa burda ölü mü var ne?» diye haykırdı. Emin Hoca, «Deli misin kız» dedi, «Ne ölüsü? Ölü nerde? Burda ölü durur mu hiç?...»

Kendimi tutmaya çalışıyorum ama, barsaklarıma hükmüm geçmiyor ki... Gayet gümbürtülü bir guruldama daha... Önünde oturduğu tabutun altından sesler gelince, karı korkuyla sıçrayıp, «Aman, burda ölü var, hortladı. Ben daha durmam... Aç kapıyı hoca, gideceğim...» diye bağırmaya başladı.

Emin Hoca, «Kız sen iyice sarhoşladın, otur yerine... Gök gürlüyor işte, ne var korkacak bunda?» diyerek karıyı yatıştırdı. Onlar durmadan içiyor, karnım durmadan guruldayor... Hoca, «Hava çok kötü bozdu, bunun arkası sağnak yağmur...» diyor. Guruldamakla kalsa iyi... Yüzünüze güller, o guruldamanın ardından yel başladı... Fasulye yeli ki, bilirsiniz, hiç dayanılmaz... Hâşâ huzurdan, ben yel salınca, karı korkuyla sıçrayıp, «Aman, hortlak var...» diye bağırdı. Emin Hoca, «Sus kız, bağırma, şimdi benim karı duyarsa rezillik olur... Ocakta yanan odunlar patlıyor, onların sesi...» dedi. Karı yine yatıştı. Durmadan içiyorlar... Karı, Emin Hoca'nın kucağına çıktı. Hoca hızlanıp karının eteğini çekip attı. Karının bacağı, baldırı burnumun önünde, tahta arasından her bir yerini görmekteyim... Ben de can taşıyorum yahu... Emin Hoca karıyı mıncıklayıp bir yerini tutuyor, «Bu kimin cicim?» diye soruyor, Karı, «Senin hocam...» diyor. Hoca yine sordu: «Bu dudu kimin, bu dudu?» Karının cevabına fırsat kalmadan ben yine, hâşâ huzurdan gayet muhkem bir yel salınca, karı, «Amaaan...» diye feryat salıp sıçradı. Bu kez hoca da işkillenip, «Ne oluyor yahu? Bu ne gümbürtü böyle?...» dedikten sonra, karıyı zorla yatıştırdı, kucağına oturttu.

Neyse uzatmayalım ağam, bunlar

Seçim Kanunu yeniden Mecliste. — Gazeteler —

TEMCİT PİLÂVI!

iyice sarhoşlayıp, yere, yanıma yıkıldılar, birbirlerine sarmaştılar, kenet oldular... Artık ne gürültüyü, ne yel gümbürtüsünü duydukları var... Gelgelelim, ben de iyicene huylandım... Karı yanımda yatıyor, öte yanda da hoca... Ben yavaşça üstümdeki tabutu kaldırıp elimi karıya attım. Karının bir yanında ben, bir yanında hoca... Karı, o sarhoşlukla, kimin eli, kimin beli, nerden bilecek?... Bilse bile gayri ben duracak gibi değilim. Hoca devrilmiş, sızdı sızacak... Sayıklar gibi soruyor karıya: «Bunlar kimin cicim?», «Senin cicim...» Derken hoca, karının bir yeri diye yanlışlıkla benim kolumu kaptı... Kolum herife sert ve kıllı geldiğinden, neresi olduğunu anlamak için parmaklarıyla öğrenmeye çalıştı. Aman, ben şimdi ne yapsam? Kolumu çeksem, anlayacak... Çekemem. Emin Hoca sesini yükseltip, «Bu kimin?» diye bağırdıysa da karıda ses yok... Hoca bir daha bağırdı: «Ulan bu kimin namussuz?» Karı, «Hepsi senin cicim...» dedi. Hoca, «Bu benim olamaz!» deyip koluma yapıştı, namussuz, kolumu koparacak... Ben yekinip sıçradım. Pantalonumu toparlayıp kapıya yürüdüm, artık kaçacağım... Gelgelelim, kapıyı sürmelemiş, açılmaz kapı... Ben kalkınca karı, «İmdaaaat... Hortlak var, ölü hortladı!...» diye feryadı bastı. Hoca kalkıp mumu yaktı. Beni görünce bir kudurdu ki... Eski eşkıya bozması bana paça kasnak dalıp, beni altına aldı. Bir yandan da, «Yetişin, hırsız var!» diye bağırmada... Bekçiler, polisler doluştu... Bunlar, karıyla Emin Hoca, ağız birliği etmişler. Karakolda, karı, «Biz, mescit teneşirliğine bitişik evde otururuz. Teneşirlikte sesler duydum. Varıp hoca efendiye haber verdim. Bir de teneşirliğe girdik ki, işte bu hırsız, tabut tahtalarını çalıyor...»

Emin Hoca da böyle söyledi. Ben «Aman etmeyin, işin doğrusu şudur, budur...» dedimse de, dinletemedim. İki gün, iki gece beni karakollarda, şurda burda süründürdüler. Ben iki gün önce teneşirlikte yediğim işte o fasulyeyle duruyorum ağam... Ben ne yaptım ki?... Başıma gelenler yetmemiş gibi, bir de burda şamarlandım... Elli kuruşumdan başka param varsa ciğerime yapışsın...»

Ağa, güldü. Ağa gülünce öbürleri de güldüler. Ağa meydancıya:

— Çabuk yemek getirin bu oğlana, karnını doyursun... dedi.

Ocakçı:

— Fasulye var, yer misin? dedi.

Delikanlı boynunu büküp:

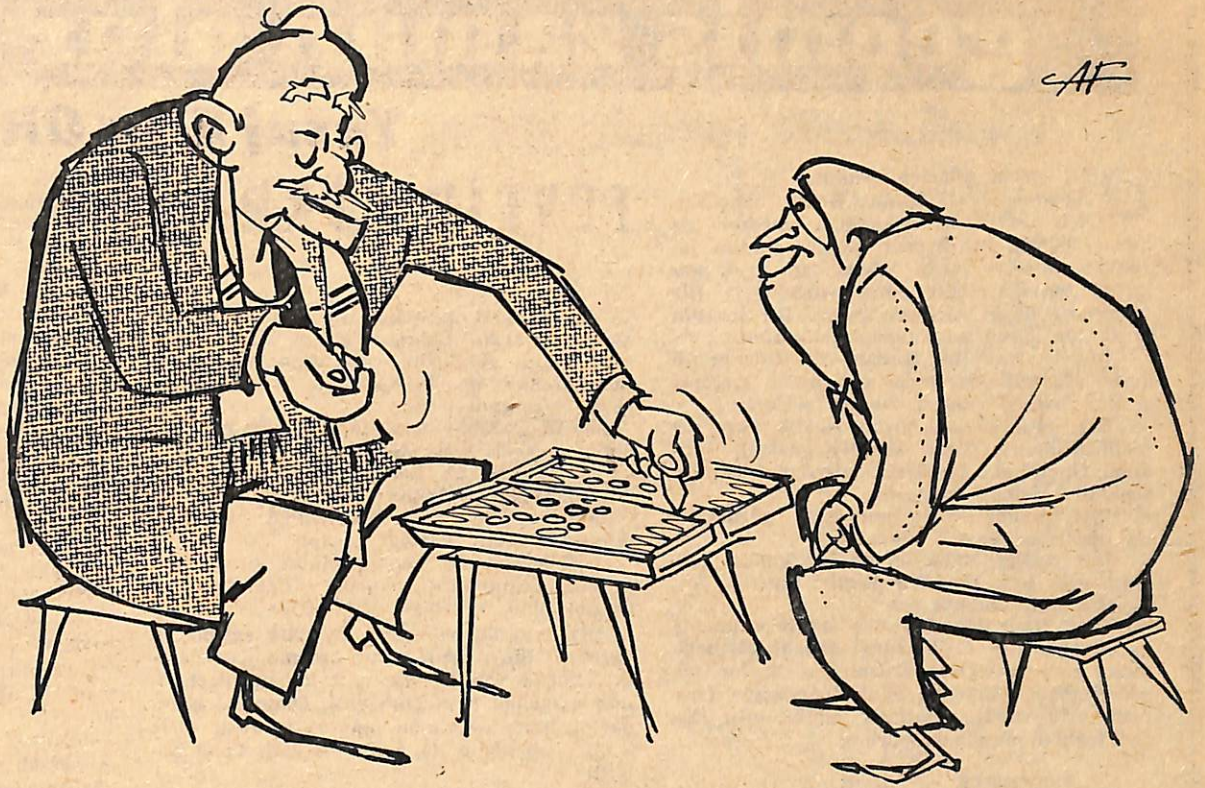
— O'ssun, n'olussa o'ssun... dedi.

Ağa:

— Bunu götürün Âdembaba koğuşuna, ama iyi bir yer verin... dedi.

Aziz NESİN

C.H.P. Grubunda İnönü, A.P.'ye avans vermekle suçlandı. — Gazeteler —

İnönü — Kaç avans vereyim Demirel?...

Mastarlar ve sorular

Kozu kaz anlayıp da birden parlamak niye?
Fasit niyetlilerden şefaat ummak neye?
Gerçek meydana çıktı su götürmez şekilde,
Yeni tahkikat için kılı kırk yarmak neye?
Zembereği kırılmış, dişlileri aşınmış,
Köhnemiş bir saati boşuna kurmak neye?
Mademki yol üstünde çöreklenmiş uyuyor,
Yılanın kuyruğuna basıp uyarmak neye?
Gönül birliği yapsak yeneriz her zorluğu,
Sinirli adamların üstüne varmak neye?
Hazırlananlar varken gökleri fethetmeye
Bizde hâlâ palavra, balon uçurmak neye?
Sâkin tartışmalarla çözülür her problem,
İşin mâkulü buyken Şeytana uymak neye?
Herkes bir plân çizip gerçekleştirmek diler,
Adamın gerisine atılan parmak neye?
Vatandaşın dileği kimsece meçhul değil,
Görünen bir köy için kılavuz sormak neye?
Bir memura bir işin düştüyse yandın demek
Müslümanı bu kadar boşuna yormak neye?
Kuyumuzu kazmaya kâinat gönüllüymüş;
Böyle dostların varken düşman aramak neye?...

Salâhattin KUTLU

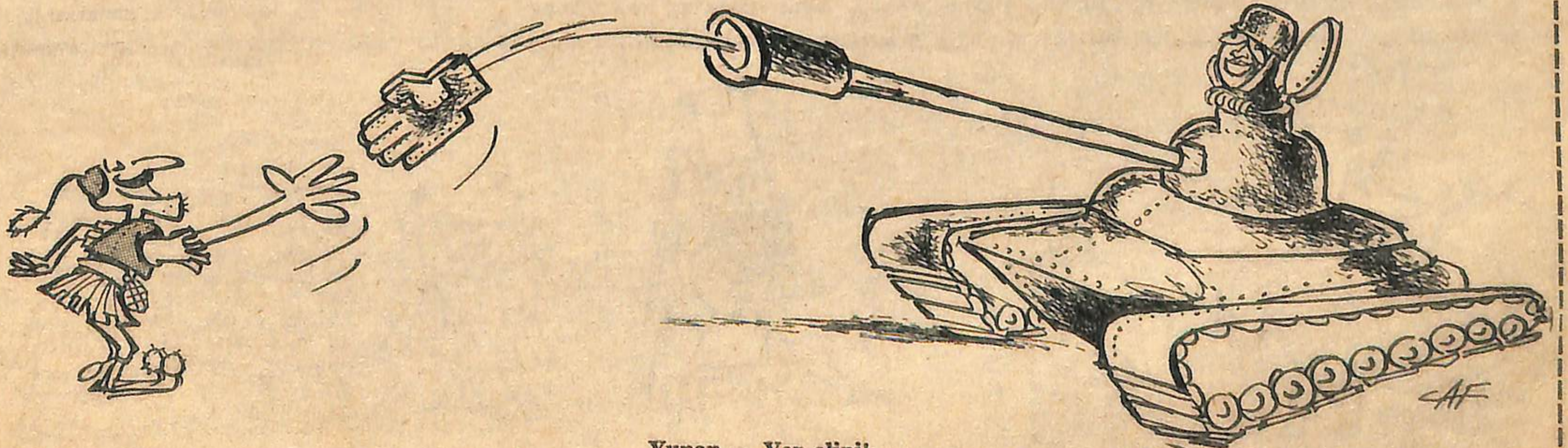
Muzikal nutuk

Zeki Müren parti kurup, milletvekili olmak için adaylığını koyacakmış.

Koysun bakalım. Üstad şarkıcılığa başladı, Türk müziği yeni bir devre girdi. Reklâmcılığa başladı, reklâma müzik girdi. Şairliğe başladı, şiire müzik girdi. Şimdi, müziği politikaya sokmağa çalışacak.

Ve radyonun düğmesini çevirdik mi, «Merhabaaa aziz ve muhterem vatandaşlarım. Şimdi sizlere kürdili hicazkâr makamından en sevdiğim seçim nutkumu atmaya başlıyorum efendim» diye politik konuşmasına başlayacak. Ardından gelsin köçekçe... Zaten yediden yetmişe neşeli insanlarızdır milletçe.

Yunanistan ile dostluk kuruyoruz. — Gazeteler —

Yunan — Ver elini!...

geçmiş zaman olur ki...

Yusuf Ziya ORTAÇ

TEVFİK FİKRET

ONU görür görmez tanıdım: Ağustos sıcağı içinde, Bebek bahçesinden geçiyordu. Arkasında sadakor bir elbise, elinde ona benzer ipekten saman sarısı bir şemsiye vardı. Arkasından, ayak seslerimi toprağa göme göme yürüdüm. Bir uyurgezer böyle yürürdü ancak. Bir insanın değil, bir ilâhın arkasından gidiyordum...

İçimde, kırık bir Rübab, bir Rübab-ı Şikeste, 178 telinden sesler veriyordu: Yağmur sesleri, bomba sesleri, hicran sesleri...

Kıyı bitti ve aşı boyalı Haşim Paşa yalısından sonra Hisar yamacı başladı. Durdum. O, arkada bıraktığı gölgeden habersiz, yeşillikler içinde kayboldu.

1914 yılında ilk ve son defa gördüğüm bu dev-insan Tevfik Fikret'ti.

Dev dedim, daha büyük bir kelime kullanmamak için. Sahiden devdir: Sanatta dev, hayatta dev, ahlâkta dev.

Eğer ilkokulda Karabaş tecvit okumadınızsa, eğer lise değil, İdadî tahsili görmedinizse, eğer kulağınız arûzun musikisine alışık değilse, Fikret'i bütün çaplariyle tanımak, daha doğrusu tatmak güçtür. «Bir lâhza-i teahhur» u düşünüyorum:

Bir bomba ... Bir duman...

Türk edebiyatında böyle başlayan şiir yoktur. Bu «bir bomba» Abdülhamit'e atılan bombadan da müthiş: Divan edebiyatının bütün köhne gelenekleri bu bomba ile yıkıldı!

Fikret olmasaydı neler olmazdı, biliyor musunuz?... Bir tanesini söyliyeyim: Yahya Kemal olmazdı!

O, yalnız şair olarak değil, her cephesiyle büyük adamdır, örnek adamdır: Baba olarak, insan olarak, vatandaş olarak:

Doğruydu:

Kıran da olsa kırıl sen, fakat bükülme sakın!

diyecek kadar doğru...

Korkusuzdu:

Hak bellediğin bir yola yalnız gideceksin.

diyecek kadar korkusuzdu...

Bu doğruluk, bu korkusuzluk, onu inatçı, huysuz, hoyrat bile yapıyordu. En yakın dostu Hüseyin Cahit, Vefa İdadisi müdür muavini ve Türkçe hocası olunca, günün resmî geleneğine uyularak tahlif edilmişti:

— Vatanıma, milletime, padişahıma sadakatle hizmet edeceğim, diye...

Tevfik Fikret, ertesi gün bunu gazetede okuyunca çıldırdı. Sahiden çıldırdı: Postaya verdiği açık bir kartta Cahit'e «Abdülhamit'e sadakat yemini ettiği için» ağız dolusu sövecek kadar!

Selânik'te 1908 ihtilâlini hazırlayanlar, gizlice ondan bir «Millet Şarkısı» istemişlerdi. Üç gün sonra, Fikret bir akşam üstü, Rumelihisarı'nın gölgesinde bu şarkıyı yakın dostlarına okudu:

Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası varsa,
Hakkın da bükülmez kolu, dönmez yüzü vardır.
Göz yumma güneşten, ne kadar nûru kararsa
Sönmez ebedî, her gecenin gündüzü vardır.
Millet yoludur, hak yoludur tuttuğumuz yol,
Ey hak, yaşa... Ey sevgili millet, yaşa, varol!

Dünya nimetlerinden hiç biri yoktu gözünde. Hüseyin Cahit, Hüseyin Kâzım beylerle Tanin gazetesini çıkarırken, İttihat ve Terakki ona Maarif Nâzırlığını teklif etmişti. Acı acı gülümsedi:

— Recaizâdesi olan bir memlekette o makama geçmek bana düşmez!

Ama, Nâzırlık koltuğunu reddeden Fikret, okuduğu, yetiştiği, birincilikle bitirdiği Galatasaray Sultanisi Müdürlüğü teklif edilince sevindi. Verdiği cevapta:

«Milletime ne suretle olursa olsun hizmetten çekinmem» diyordu. «Hele menşe-i feyzim olan Sultaniye hizmetten!»

Aradan elli yıl geçti. O, hâlâ eğitim ve öğretim dünyamızın eşini bulamadığı adamdır. Zorun yenemediği sınıf kabadayıları, onun sevgisine baş eğmişlerdi. Onun zamanında yardımcı öğretmen olan eşsiz dost, eşsiz insan —eyvah, o da öldü— Sakallı Celâl anlattı:

— Koridor duvarına bir genç imzasını atmıştı. Fikret bunu gördü. Çocuk, suratında çakacak tokadı bekliyordu. Ama o, suçluya değil, duvara yürüdü ve cebinden çıkardığı küçük lâstikle imzayı sildi. O kadar...

E, ne mi olmuş sonra?...

Sonra, müdür odasının kapısı vurulmuş ve yaramaz öğrenci ağlaya ağlaya Fikret'in ellerine kapanmış!

Yine buna benzer bir olay:

Mektebin sayılı azılılarından biri yemekhanede sürahiyi kırar. Mubassırla hırlaşırlar. İş büyür, ikisi birden müdürün karşısına çıkarlar. Fikret sorar:

— Siz mi kırdınız sürahiyi?

— Hayır efendim, ben kırmadım...

Bu dört kelimelik yeminsiz, şahitsiz cevap onun için yeter. Mubassıra döner:

— Bir talebe yalan söylemez, der, yanlış görmüşsünüz...

Ama, daha odadan çıkmadan o dik başlı, o haşarı genç, sesi hıçkırıklarla boğularak geri döner:

— Affedin efendim, suçum birken iki oldu: Hem kırdım, hem yalan söyledim!

Ama, yaşadığı çağı çok aşan böyle bir adamı hangi Nâzır, hangi devir, hangi etraf ister?... Fikret de başarısını çekemiyenlerle, öfkesine çarpanlarla boğuşmaya başladı. Çekilecekti artık... Çekilecekti. Ama, tam o günlerde 31 Mart isyanı patladı. Tanin ve Şûrayı Ümmet matbaaları taşlanmıştı. Kara kuvvet, nerede ışık varsa üstüne yürüyordu. Galatasaray'ı, doğunun batıya açılmış bu ilk penceresini unuturlar mıydı hiç?... Fikret'i unuturlar mıydı hiç?...

Ben böyle isterim seni hep leyle ecnebi,
Hep şûle, hep seher dolu bir cephe-i sefîd!

diyordu Fikret... Oğlu Halûk'un arkasından:

Bize bol bol ziya kucakla, getir,
Düşmek, etrafı görmemektendir!

diyordu O...

Ama Fikret, korkacak adam mı idi?... İsyanın en azgın gününde, mektebin demir kapısı önüne çıktı, saplandı. İçeri girmesi, hiç olmazsa bahçeye, parmaklıkların arkasına çekilmesi için yalvardılar.

— «Sultaniyi yıkmak için önce beni yıkmak lâzım» diyordu. O kadar...

Ama Fikret, açık adamdı, oyunsuz adamdı, maskesiz adamdı. Tam düşmanlarının tersine... Bu yumuşamaz karakterden, inanış fedakârlığı isteyemezdiniz. Çekildi. Sonra yine geldi, yine çekildi... Hem de arkasından, altı yüz öğrenciyi sürükleyerek... Galatasaraylılar:

— «O dönmedikçe biz de dönmeyiz» diyorlardı.

Bunların arasında Veliaht Abdülmecit Efendinin oğlu Şehzade Faruk Efendi bile vardı!

Ondan sonra, içi küskünlük dolu, ama yine güzel umutlarını kaybetmeden yuvasına «Aşiyan» ına kapandı. Oradan, zaman zaman çığlıklarını işitiyorduk. Bu çığlıklar, ağızdan ağıza, kulaktan kulağa, geniş yankılarla bütün yurdu kaplıyordu:

Millet yaşamaz, mevte tahassürle solurken,
Sussun diye vicdanına yumruklar inerse!
Millet yaşamaz, Meclisi müstahkar olurken
İğfal ile, tehdit ile titrer ve sinerse!

Hele hırsızlıklar, vurgunlar karşısındaki isyanı, yarım yüzyıl sonra, sanki bugün yazılmış kadar canlı, yeni, taze değil mi?

Bu harmanın gelir sonu, kapıştırın gider ayak,
Yarın bakarsınız söner bugün çıtırdayan ocak!
Bugünkü miydeler kavî, bugünkü çorbalar sıcak,
Atıştırın, tıkıştırın kapış kapış, çanak çanak!
Yiyin efendiler, yiyin! bu hân-ı iştihâ sizin,
Doyunca, tiksinince, patlayıncaya kadar yiyin!

Ne demiştik: «İçi güzel ümitlerle dolu» değil mi?... Onun ümitleri yarınlardaydı. Her şeyi, her şeyi gençlerden bekliyordu Fikret:

Ümidimiz bu: Ölürsek de biz yaşar mutlak,
Vatan sizinle şu zindan karanlığından uzak!

Mehmet Âkif'le kavgasından bahsetmiyeceğim. İkisinin de ruhu acı duyar. Âkif, bu acıyı sağlığında bile duymuştur: Yazdığı uzun hicviyeyi Safahat'ın ikinci baskısına koymadı. Onun bu güzel pişmanlığına biz de saygı göstermeliyiz. Susalım! Bu susuş, ikisine de bir saygı susuşudur!

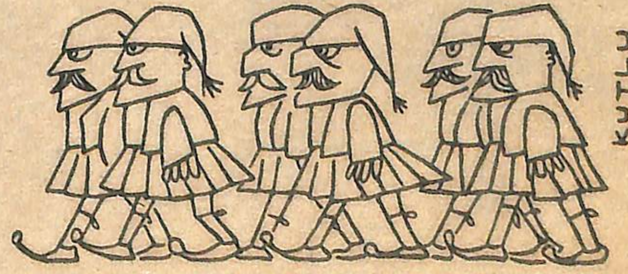
Fikret, 1967'de İstanbul'da doğmuştu. Genç öldü, çok genç: Kırk sekiz yaşında...

O çelik yapılı, çelik ruhlu adam, neş'eli bir akşam yemeğinden sonra, gece, buhranlar içinde çırpınarak, şeker hastalığından ölmüştür.

Yusuf Ziya ORTAÇ

(Portreler kitabından)

«Kahramanlar geçiyor!»

EŞ KİŞİLER ZİNCİRİ

ÇETİN ALTAN'DAN DEMİREL'E

YAZAN: NİMET ARZIK

Cüneyt Gökçer Olayı

(Geçen sayıdan devam)

Kötü idareci olsa bunca kişiyi, zararsızlaştıramazdı. Kötü idareci olsa, etrafındaki sorumsuzluktan bunca faydalanamazdı.

Kötü idareci olsa kusurlarını bile, gereken kişilere hoş gösteremezdi. Kötü idareciliği, belki tiyatronun iç işlerine münhasırdır.

Kardeşleri, tiyatronun avukatlarıymış. Kendisi Genel Müdür... Eski eşi başrollerdeymiş. Yenisi de!... (Bu yeni eşi meselesi üzerinde biraz duralım. Yöneltilen saldırıların çoğuna sebep oldu.)

Muhakkak ki sahneye uygun fiziğe sahip. Muhakkak ki çoğundan kaabiliyetli. Kendine göre, başarılı da. Bu başarı, başkasının da olabilirdi. Genel Müdür kendisine her Allahın günü yeni bir şans tanımıştır. Hesabında son derece şuurlu adamın, bu konuda katlandığı zorluklar sayısızdır ve gün geçtikçe artacaktır.

Ayten Gökçer tuttuğunu koparmasını bilen insandı. İngiliz aktörü Frederik March'ı saatlerce seyrederken gördüm. Tek kelime İngilizce bilmediği halde, kendince en uygun reaksiyonları gösteriyordu.) Kızı senede bir iki başrole çıkar.

Bunlara tutulurlar, içtekiler. E, doğuda bazı ülkelerde bir kardeş vezir, öbür kardeş büyükelçi, yeğen saray nâzırı değil midir? Tutumun neresi yeni?...

* * *

Gelelim büyük sanatına:

Bir hayli seneden beri, artist olarak sanat çizgisi tamamiyle dümdüzleşmiştir.

Büyük sanatkâr, iniş çıkışlı olur. Cüneyit Gökçer'in, artık ilerlemesi gerilemesi yoktur. Oyunu çarşaf gibidir.

Bir zamanlar çok şey vaadediyordu. Bugün, aldığı parayı hak eden sanatkârlardan biridir. İri kıyım fiziği, bazı roller için avantajlıdır. Fakat artık oynadığı bütün rollerde: Kral Lear, Oedipius, Hamlet, isim değiştirmektedir sadece, oyun yorumsuz ve aynıdır.

Artist, onbeş dakika, yazarın çizdiği adamdır, onbeş dakika bambaşka biridir, onbeş dakika sanki, sadece alkış için oynamaktadır.

Rejisine gelince, hâl öyle gösteriyor ki; rejisine, sanat dışı mülâhazalar karışmaktadır... Şahısları mecbur etme çabası falan... Eser seçmesine gelince, «Şu faydası var eserin,» yerine «Şunu lânse ederim, şunu kazanırım» önde gelmektedir, yoksa «Kırlangıçlar» gibi eserlerin sahnesi, D. Tiyatrosu sahnesi değildir.

Son senelerde çadır tiyatrosunda görülemiyecek piyesler büyük Devlet Tiyatrosunun sahnelerine kondu, kabak çekirdeği yer gibi seyredilen piyesler, seyircinin, seyirci olarak zaafından faydalanan piyesler.

Cüneyt Gökçer, şimdiye değin kendisinden de, tiyatrodan da çok fedakârlıklar yapmıştır. Kalması için, daha da yapması gerekecektir. Gidişini güçleştirdiği oranda, tiyatronun iç hırçınlıkları artacaktır, verimi azalacaktır. Bu kültür üzre kurulmuş müessese daha da hırpalanacaktır, içinden dışından.

Yazıma, kendi başıma gelmiş iki olayla son vereyim:

İki Ankara gazetesinde yazı yazdım... Akşam çıkan ve az basılan gazetelerdi.

Tiyatro tenkitlerim çıkmağa başlamıştı ki birincisinde, «patron», (Daha önce «Vurmuyorsun, öldürmüyorsun» diye sızıldanan patron) bir gün, keşişvâri konuşmalar etmeğe başladı ve «barıştan, bahar havasından, bu barış, bu bahar havasının, tiyatroya da yayılmasının zaruretinden» geçmez oldu. Bununla da yetinmedi, bir karşılıklı barıştırma partisi düzenledi, viskili ve o günden sonra yalnız lehte yazı konmasını tembihledi ilgililere! Cüneyt Gökçer, bu toplantıda sâkindi, galiplerin sükûnuyla!...

(Basının acıklı şartları bu!... Budur dostlar!)

İkinci tecrübem, daha da acıklı... «Fazilet savaşı üzre» bir ikinci gazetede bir kaç kritiğim çıkmıştı gene tiyatro üzre... Derhal önlemenin tedbirleri alındı en şipşak yolla. Gazeteye bir kaç bin liralık ilân verildi. Komikliğimi hâlâ anlamayarak «Fazilet savaşım, hani benim fazilet savaşım?» diye yakındığımda, «Şimdi maddi imkânlarımız zayıf» dendi, «Bir gün kuvvetli olacağız»... (Fazilet savaşına tekrar sarılmak için, o kuvvetli günümüzü hâlâ bekliyorum!...)

Bu benim iki özel tecrübem... Sadece benimki... Ya benim olmayan tecrübeler!...

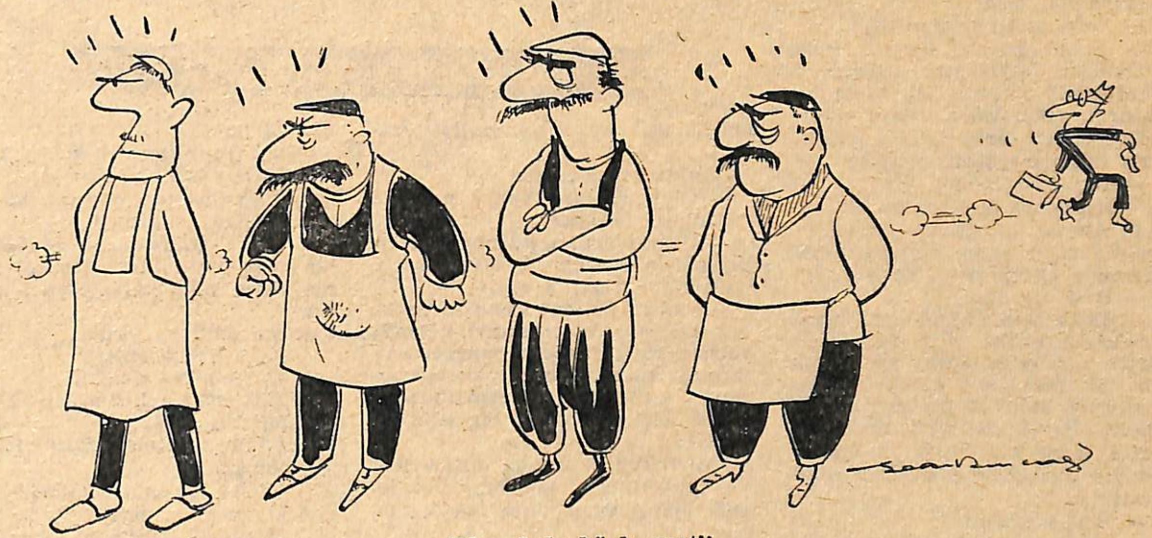
Ortamın zaafları bunlar olunca, idarecilerimizin sanat anlayışı ve aşkı, gittikleri ilk şaşaalı prömyerde parlarsa ,neden bazı insanlar kendilerince faydalanmasınlar bu zaaflardan, neden?..

Yazık ki, Devlet Tiyatroları Genel Müdürü, yalın politikaya sapmamış. Bugün her halde Güzel Sanatlar Bakanlığının başındaydı ve eski Bizans deyimiyle, Bakan Cüneyt Gökçer, Genel Müdür Cüneyt Gökçer'in icabına bakardı. «Mademki büyük sanatkâr, o büyük sanatını köstekleyen idarecilikten, onu da, sanatını da kurtaralım» diye!...

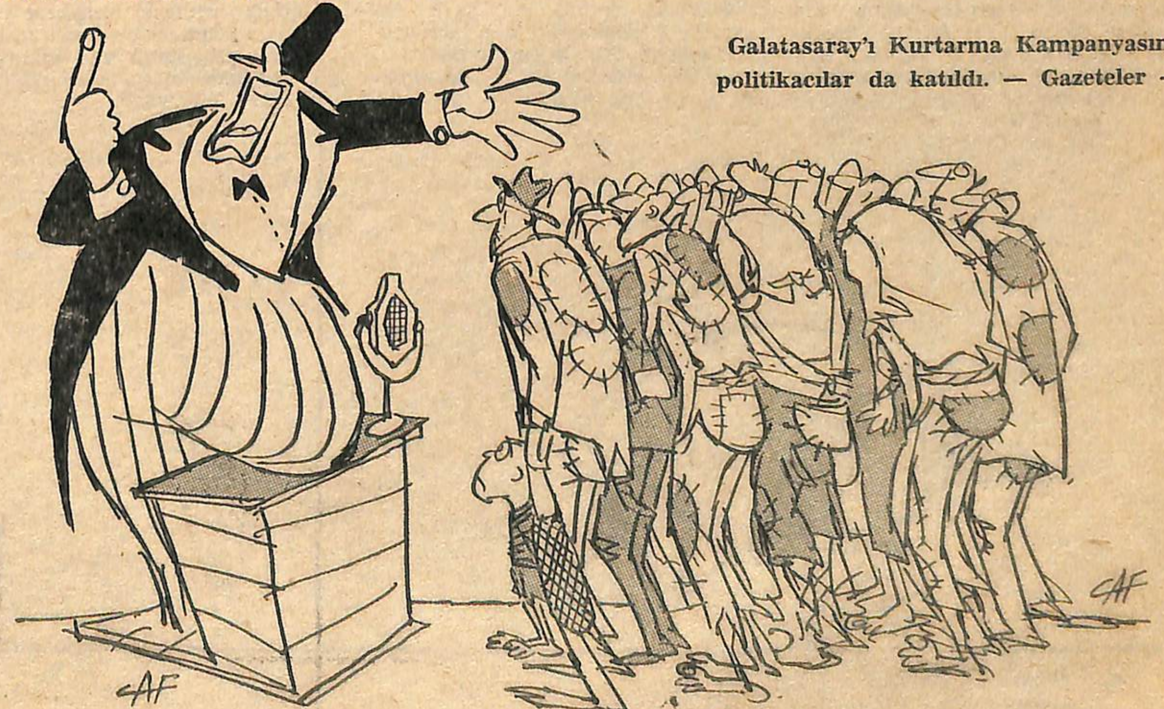
Başka çare kaldı mı?...

Ek: Tabii ki bir gün gidecek... Fakat yerine gelenin de onu aratmayacağına kalıbımı basamam!...

Tercih kriteri nedir ki?...

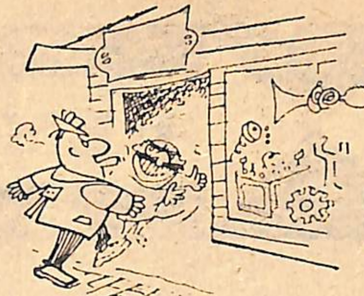

Bir yıl da böyle geçti!

Galatasaray'ı Kurtarma Kampanyasına politikacılar da katıldı. — Gazeteler —

— Galatasaray'ı kurtaracağız!...

Alaman Müfettiş

MUZAFFER İZGÜ

ŞEN Oto Parçaları mağazası sahibi Hüsnü Topyıkmaz, gözlüklünün hüviyetini görünce titremeğe başladı:

— Şey efendim, dedi, 61 model Ford aks dişlisi mi dediniz? Şey vallahi efendim, şey... Yok ya... Şey biliyorsunuz ya, bu parçalar malûm-u âliniz, karaborsada...

— Biliyoruz, dedi gözlüklü olanı.

Gözlüklü, hüviyetini cebine koyduktan sonra:

— Biz ikimiz de mâlî polisteniz anladın mı? dedi.

— Evet, anladım efendim...

— Şimdi canımız istese, senin dükkânını, faturalarını hemencecik didik didik araştırır, ne kadar karaborsa malın varsa ortaya çıkarırız ve ondan sonra da sen, güüüm. Ama bizim maksadımız başka.

— Buyrun efendim!

— Mesele şu: Yurdumuza bir Alaman firması, karşılıksız yardım fonundan biraz evvel size saymış olduğumuz paraçları gönderiyor...

— Evet efendim.

— Şimdi Alaman hükûmeti öğrenmiş ki, bu mallar bizim memleketimizde karaborsa olarak satılmaktadır. Ve onun için bir müfettiş göndermişler. Müfettiş, piyasayı kontrol edecek. Şayet, böyle bir durum görürse, artık karşılıksız yardım fonundan Türkiye'ye mal göndermiyeceklermiş.

— Evet efendim.

— Şimdi biz, Türk hükûmeti olarak yarın bu müfettişi piyasaya çıkaracağız. Sanki, bir tesadüfmüş gibi senin dükkânına sokacağız. O zaman, bu müfettiş sana soracak: «60 modeli Fordların ayna dişlisi var mı?» Sen hemen: «Kaç tane istersiniz efendim?» diyeceksin.

— Ama efendim, dedi, o dişliden topu topu elimde iki tane var. Biliyorsunuz, bunun esas fiyatı 110 lira olduğu halde, karaborsada 1500 liraya kadar satılıyor...

Gözlüklü:

— Biz ne diyorsak onu yap! diye gürledi.

— Başüstüne efendim.

— Örneğin, bu dişlinin 110 liradan satılması mı gerek, sen, 75 lira efendim, diyeceksin.

— Pekiyi efendim.

— Şayet müfettiş sana, beş tane ver paket yap fatura yaz derse, hemen müfettişin emirlerini yerine getireceksin. Anladın mı, hiçbir falso istemiyoruz. Burada, milletin, memleketin, Türkiye'nin şerefi yatmaktadır. Koskoca müfettiş, sırf bu işi tahkik etmek için Alamanya'dan kalkmış buraya kadar gelmiş. Kaç tane isterse hemen vereceksin... Sen sonra akşam üzeri gelir bu malları çarşı karakolundan alırsın... Bak, biz hem seni düşünüyoruz, hem de memleketimizin itibarını... Zaten seninkisi bir nevi vatan vazifesi olacak!

— Anladım efendim.

— Olur ki, diferansiyel mahruti dişlisinden de ister...

— Aman efendim, iki bin lira verseniz bulamazsınız bu mahrutiyi...

Gözlüklü, kestirip attı:

— Vallahi biz onu bunu bilmeyiz, bul, buluştur ve vatanının itibarını yabancı memleketlerin yanında kurtarmağa çalış. Şayet sen kurtarmazsan, o zaman biz de seni kurtaramayız. İstersen hemen bir zabıt tutalım...

Hüsnü Topyıkmaz, bu söz üzerine:

— Bulururum efendim, diye inledi. İsterseniz iki tane bile buldurum.

İki memur, mağaza sahibinin elini sıktıktan sonra:

— Görelim seni, Türkiye'nin yüzünü kara çıkarma, dediler.

— Çıkarmam efendim.

— Kibarlığı elden bırakma ambalâjları güzel yap, fiyatları daima satış fiyatlarının altında söyle!

— Başüstüne efendim.

İkinci günü tam öğle paydosundan sonra iki polis arkada, Alman müfettiş önde, Şen Oto Parçaları Mağazasının kapısından içeriye daldılar. Alman müfettişin gözünde iri siyah gözlükler, ayağında da kısa bir pantalon vardı. Müfettiş, tezgâha varıncaya dek, mağaza sahibi onu karşılamış ve:

— Buyrun efendim, demişti.

Müfettiş gayet sert:

— Hoşbulduk, dedi Almanca.

— Şöyle buyurunuz efendim, bir çay, bir gazoz?

Gözlüklü, Hüsnü Topyıkmaz'ın bu cümlesini tercüme edince, Alman müfettiş ayağını sertçe yere vurarak:

— Teşekkür, olmaz dedi.

Tezgâha yanaştı:

— 61 modeli Ford eksantriği var mı?

Gözlüklü tercüme etti. Ki bu eksantrik karaborsanın bile kanser ilâcı gibiydi. Hüsnü Topyıkmaz:

— Var efendim, kaç tane emredersiniz? diye sordu.

— Üç tane.

Hüsnü Topyıkmaz'ın soluğu kesildi birden. Gözlüklüye:

— Yalnız iki tane var vallahi beyefendi, diye fısıldadı.

— Suuss! Çakmasın adam, hemen bir yerlerden buldur! Nasıl olsa biraz sonra gelip karakoldan alacaksın.

Alman müfettiş sordu:

— Kaça bunun tanesi?

— Doksan lira efendim.

— Çok ucuz... Bizim Almanya'da bile bundan pahalı.

Gözlüklü tercüme edince, Hüsnü Topyıkmaz:

— Vallahi biz ambalâj sandıklarından kazanıyoruz beyefendi, dedi.

— 60 modeli Ford'ların ayna dişlisi var mı?

— Var beyefendi.

— Kaça fiyatı?

— 75 lira efendim.

— Ver iki tane... 59 Mersedeslerin krank dişlisi var mı?

— Var beyefendi.

— Ver beş tane. 58 Fordların diferansiyel mahrutisi var mı?

— Var beyefendi.

— Ver sekiz tane.

Alman müfettiş istedi, Hüsnü Topyıkmaz tozlu bodrumdan çıkardı. Sonunda, koca bir sandık oldu dişliler...

Hiçbir falso olmadığı için mâlî polisler, Hüsnü Topyıkmaz'ın elini hararetle sıktılar, ve:

— Bu vatan, senin gibi vatanını seven kişilerle her zaman iftihar etmesini bilmiştir, dediler. Gözlüklü ilâve etti:

— İki saat sonra gel, bu malların hepsini karakoldan al!

Onlar gittikten sonra Hüsnü Topyıkmaz, eline kalemi kâğıdı aldı ve malların piyasa fiyatını hesapladı. Tam 22 bin lira tutuyordu. Avucundaki paraya baktı, 1700 lira:

— Hıyar Alaman, dedi, nasıl da yuttu.

Yaptığı memleket hizmetini kutlamak için kendine az şekerli bir kahve ısmarladı, hattâ vicdanının kuş gibi hafiflemesinden ötürü rahat bir şekerleme bile yaptı.

Tezgâhtarı onu uyandırdığında saat on yediye geliyordu. Yüzünü yıkadı ve çarşı karakolunun yolunu tuttu. Biraz evvel kendisinin yarım bırakmış olduğu şekerlemeyi, komiser tamamlıyordu. Komiser, uykudan uyandırılmasına kızgın:

— Ne isdisen? diye sordu.

— Şey efendim, hani Alaman... Alaman müfettiş vardı ya, dişli, bi sandık dişli...

— Ula gısa kes, ne deyisen?

— Efendim dişliler, hani Alaman müfettiş. Vatan vazifesi...

— Ula ne dişli dişli deyisen, noldi, saatını mı çaldılar?

— Yok efendim, Alaman müfettişi 60 modeli Fordların ayna dişlisinden iki tane, 59 Mersedeslerin krank dişlisinden beş tane, şey sonra, diferansiyel mahruti dişlisinden...

— Ne ne?

— Diferansiyel mahruti...

— Kim bu, bi gâvur yahudisi mı?

— Değil efendim, dişli...

— Neyin dişlisi?

— 58 Fordların...

— Ula sen gafadan sakat mısın? Ne 58 Fordu?... Yoğusam sen, esgi gamyon alıp, esgi gamyon mu satıyon?

— Yok efendim, acente malı.

— Sen beni ne zannettin ula, gumser görmeğinen bizi garagolda para mı basıyor zannettin? Biz garının mantosunun taksidini gara gara düşünüyoz, sen gelmiş, yok efendim, 59 Mersedes var, yok bilmem 58 Ford var, yok bilmem 60 mahruti var... Get ula başga yerde sat külüstürlerini.

— Ben anlatamadım galiba efendim.

— Yoo, bi de ben anlamadım haa!

Komiser bağırdı:

— Ula gamyonunu mu çaldılar?

— Değil efendim, aks da var bunların içinde.

— Ula gafamı pozma, arabanın aksisi de noliy lan?

— Efendim, dün dükkâna iki mâlî polis geldi.

— Ne mâlli polisi. Polis kimin malini almış? Zaten siz, ha bire melmekette polisi kötülemeye çalışırsınız. Yoh efendim garagolda dayak yemiş de, gazatalar da resimler fotuğraflar... Sen yâni şindi dayağı hak etmedin mi?

— Alaman müfettişi dükkâna teftişe geldi.

— Ula vallaha sen gafadan eyicene sakatsın. Alaman müfettişinin senin tükânda işi ne?

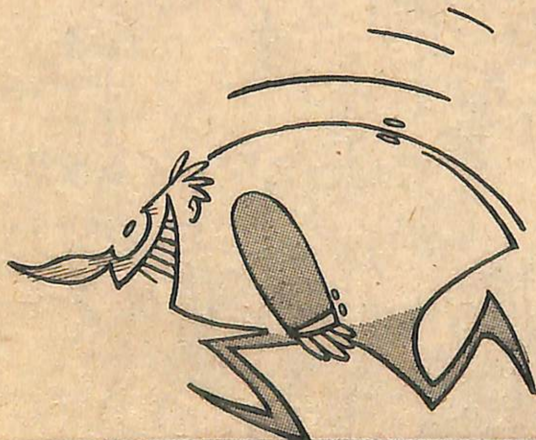
— Efendim vatan vazifesi için.

— Çekersem seni bodruma görün vatan vaizfesi nasıl olurmuş.

— Bana dediler ki, iki saat sonra gel, malları çarşı karakolundan al! dediler.

Komiser, bu söz üzerine iyice kızdı:

— Ula sen burayı esrar tekkesi mi zannettin? Ne mali?

ŞAHIS ARDINDAN...

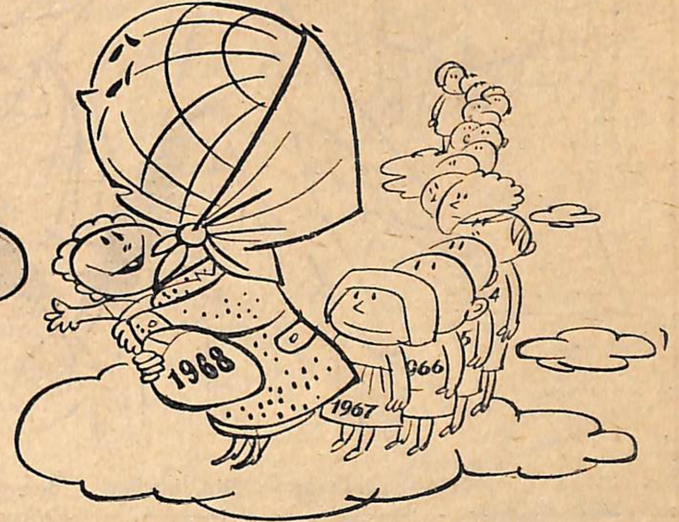

İNANÇ ARDINDAN!...

— Dişli efendim.
— Saat çarkı mı?
— Araba çarkı efendim.
— Kim getirmiş buraya?
— Alaman müfettiş.
— Ulan get gözümün önünden, atarım vallaha seni şindi nazarathanaya ha!... Orada dişli çarkını da, Alaman müfettişini de görür gözlerin.
— Efendim o çarklar...
— Ula, sıçarım çarkına haa! Gızdırma beni, eyiliknen çek get Bakırköve.
— Ben dolandırıldım öyleyse efendim.
— Ula zatime sen dolanacağın gadar dolanmışın. O gafanın dolanacak yeri galmamış ki. Heç bi dediğin birini tutmiy ki. Saat çarkı deyisen, geçisen 61 model Ford gamyon deyisen. Onu bırakisen, geçisen Alaman müfettişine. Daha Alamanın lâfı bitmeden, geçisen garagolda esrar var mı deyisen. Sen yoğusam burada rediyoların onbeşlik porguramı mı hazırlanıyor zannettin?
— Dişliler efendim, dişliler...
— Aç baham dişine furdular?...
— Dişliler...
— Ula Rıza, tilâfon et Bakırköve, gelsin götürsünler bu herifi. Çarklarnan eyicene gafasını pozmuş. Bekçi Hıdır'ı da garşıdaki saatcıya gönder, bir iki dene esgi çark alsın gelsin, verek de bu herifin eline, araba gelinceye gadar oyalansın.
— Dolan...
— Dolana, ay dolana, dolana, vıyy dolana!...

Muzaffer İZGÜ

— Şu doğumu önleyen haplardan bir tane vermez misiniz?..

YEDİ GÜN

PAZARTESİ

Doğru çıkarsa...

Olaylarla dolu bir yıl kapandı, yeni yılla birlikte çeneler açıldı. Köydeki Gürcü Bacı'dan, kentteki terziye kadar önüne gelen 1968'in falına bakıyor.

«Gürcü Bacı şöyle dedi», «Müneccim terzi böyle dedi» derken, gelmiş geçmiş bütün falcılara meydan okuyan bir de Hayriye Bacı türedi. Sağolsun o da yememiş içmemiş, «Hayrına sevabına şu memleketin falına bir de ben bakıvereyim» demiş. Ve bakmış. Gördüklerini de bu işin meraklısı olan bir gazeteciye aynen nakletmiş: «Aman aman, bir bulanıklık, bir karışıklık, dilerim Mevlâma sonu hayırlı çıkar. Baksana kıratlar koşar, oklar fırlar. At ile ok yarışır. Sonra oklar düşer, atlar koşar, atlar kişner, oklar düşer...»

Bu faldan pek bir şey anlayamadık ama, anlatmak istediklerinden 1968 yılının, hareketli bir yıl olacağını yorumladık. Oklar uçacak, atlar koşacak, toza dumana bürünen politik bir ortamda, vatandaş yine «Körebe» oynar gibi yaşayacak!

SALI

Siyasi kopuklar!

Feyzioğlu, «C.H.P. Atatürk'ten koptu» demiş.

Ne olduysa, C.H.P.'nin Atatürk'ten kopmasıyla oldu ya...

C.H.P., Atatürk'ten koptu.
D.P., C.H.P.'den koptu.
M.P., C.H.P.'den koptu.
G.P., C.H.P.'den koptu.
Sonra C.H.P.'yi bırakıp, döndüler birbirlerine...
H.P., D.P.'den koptu.
Y.T.P., H.P.'den koptu.
C.K.M.P., M.P.'den koptu.

Ne yaparsınız, el bütün gücüyle atom çekirdeğini parçalamaya çalışıyor, bizimkiler kendi partilerini toz gibi ufalamaya uğraşıyor!

ÇARŞAMBA

Yunanistan'da son durum

26 Aralık 1967.
«Bütün siyasi tutuklular serbest bırakılıyor.»
Genel af! 27 Aralık 1967.
«Cunta, affın bir kısmını geri aldığını açıkladı. Üçbin tutukludan, ancak üçyüzü bırakılıyor.»
Özel af! 28 Aralık 1967.
«Affı çıkanlardan bir kısmı yeniden tutuklanıyor.»
Büyük gaf!

PERŞEMBE

Onaya kaldıysa...

Sandviççilerin zam isteği İşcan'ın onayına kalmış.

İstek onaylanmazsa, adamlar hava alacak. Onaylanırsa, vitrinle"deki sandviç çeşitlerine bir yenisi daha katılacak.
Kaşerli.
Sosisli.
Pastırmalı.
Salamlı...
Ve bir de zamlı!

CUMA

Bağlandı

Uzun tartışmalardan sonra, bütçe görüşmeleri de kazasız belâsız bitti şükür.

Yatırım fasılları, Millî Eğitim bütçesi, Ulaştırma, Sağlık, aylık, yıllık, ödenek... Milyarı bulan açıkla, bir kere daha bütçemiz bağlandı denk!

CUMARTESİ

Anlayın artık

İstanbul'da bin kişiye 95 telefon, 3885 kişiye bir otobüs düşüyormuş.

Düşündükçe insan, aklını kaybedeceğinden korkuyor. İstanbul'da 3885 kişiye bir otobüs düşüyor. Haydi biz sıkışıp ezilmeye alıştığımızdan, bunun yadırganacak bir tarafını görmüyoruz. Bizi şaşırtan, madalyonun tersi... Otobüs 3885 kişiyi nasıl taşıyor?

PAZAR

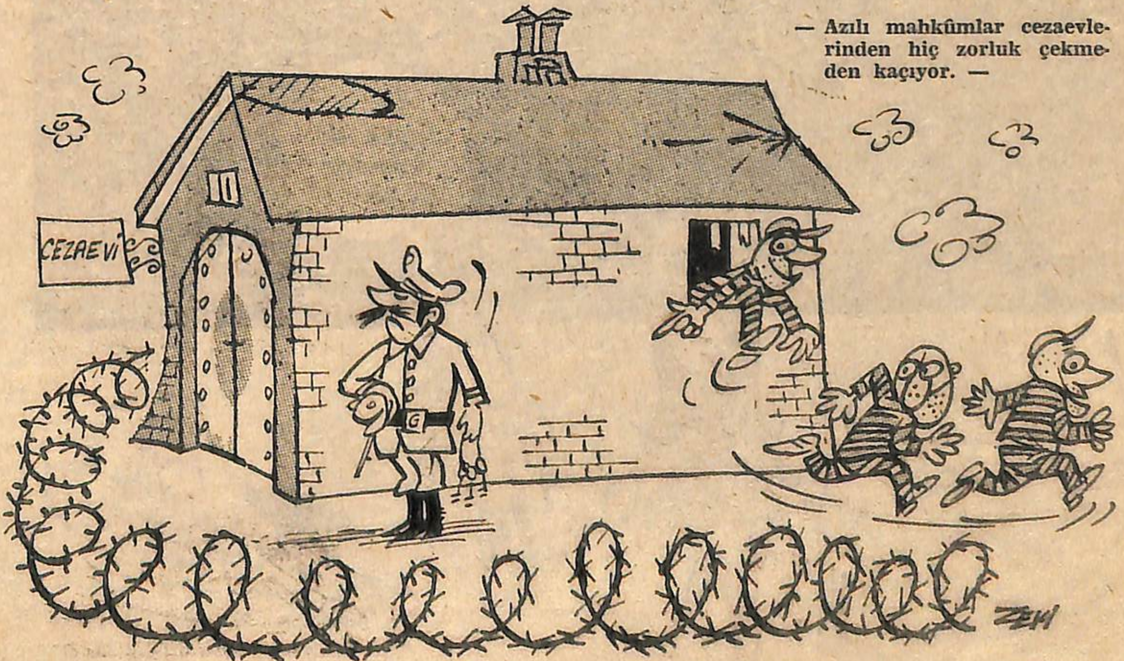
Modern çağ

«Mardin'de bir aşiret, düşman köyün etrafını mayınla çevirdi.»

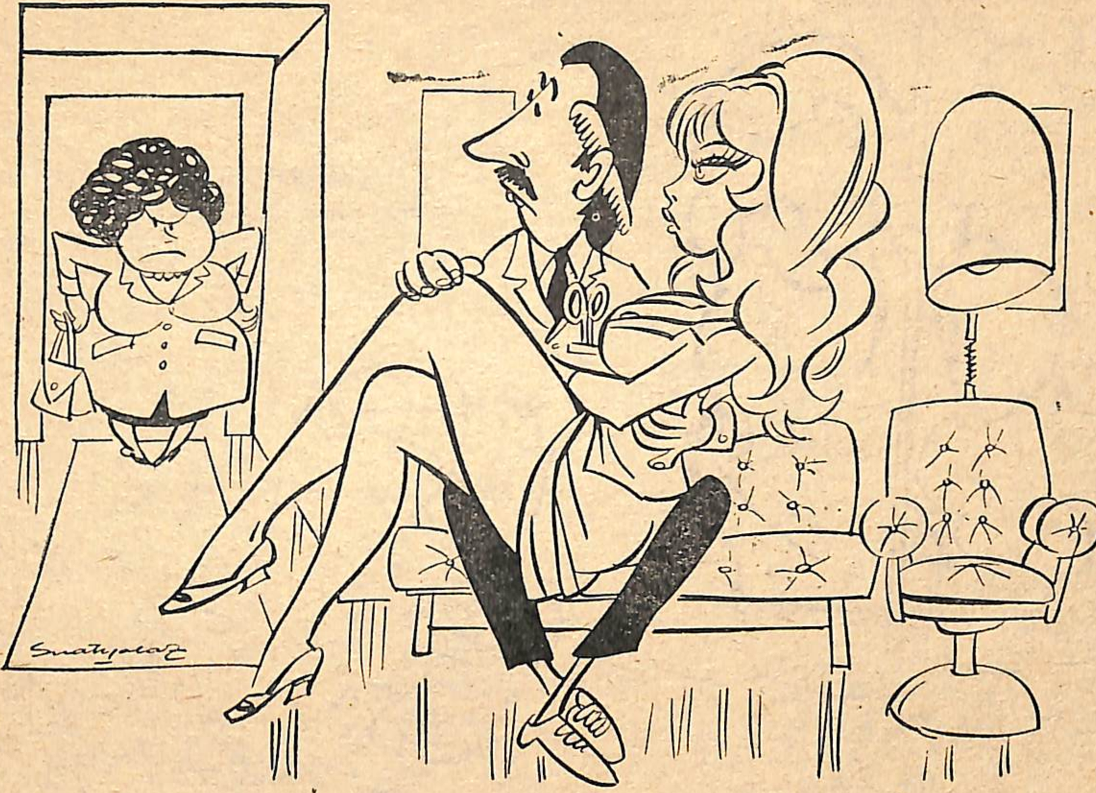
Tabanca bıçakla başlayan kan dâvalarının silâhı, günümüzde mayın oldu.

Gene şükredelim durumumuza. Allahtan ki yurdumuzda ruhsatsız silâh taşıma yasağı var. Bu yasak olmayıp, karşı taraf da ağır tank ve toplarla harekâta girişseydi halimiz n'olurdu?

— Azılı mahkûmlar cezaevlerinden hiç zorluk çekmeden kaçıyor. —

— Şuna bak, bize hiç yüz vermiyor!

Kız — Aman anneciğim, berbere gideceğimi sana söylemiştim ya!...

Ya

YABAN GÜLÜM

Yalellisin el dillerde,
Gönlümdesin kır şarkısı,
Bülbülümsün her seherde;
Yaban gülüm çamsakızı.

Ben arıyım, sen balımsın,
Dal âdemim, sar şalımsın,
Kaçma benden öz malımsın;
Yaban gülüm çamsakızı.

Çile çile ipeğimsin,
Diken olsan çiçeğimsin,
Sen yegâne dileğimsin;
Yaban gülüm çamsakızı.

Dilimde tek kelâmımsın,
Gurbet elde selâmımsın,
Benim tatlı belâlımsın;
Yaban gülüm çamsakızı.

Hayâlini okşar elim,
Sensiz savruk deli yelim,
Bir gün gel de ol ecelim;
Yaban gülüm çamsakızı.

Samim AGAR

Yardımsever!

NEREDE O ESKİ ALTINCI FİLO?

Bir zamanlar taşı toprağı altın Ameri-ka'nın «Kesendeki altınlarını boşaltırız haaa!» diye tehdit edildiğine şahit oluyoruz bugün-lerde.

Altından kaleleri olan Amerika'ya hücu-ma geçilmesine sebep, bu kalelerin zayıflamış olmasıdır.

Her şeyden önce, Amerika'nın altını Vi-etnam'da erimeğe başladı... Şöyle ki, Güney Vietnam barlarında Amerikan askerlerini do-lar karşılığında eğlendiren kadınlardan Viet-kongluların sızdırdıkları dolarlar Komünist Çin'e geçiyor, onlar da altına tahvil ediyorlar.

İkinci zayıflama Amerika'nın, etrafındaki altın gibi dostlarını kaybetmesiyle başladı... Fransa, bu konudaki örneklerden biri olup Amerika'nın tahakküm zihniyetiyle mücadele için o da Amerika'nın altın kalelerine hücuma geçmiş-tir.

Amerika'nın altın hege-monyasının eskisi gibi de-vam etmemesine üçüncü et-ken de, teknik bakımdan i-lerlemiş bir Rusya'da da, Amerika'nınki kadar olma-sa bile, büyük miktarda al-tın istihsal edilmesidir.

Başkan Johnson geçen-lerde, ileri gelen Amerikan iş adamlarıyla yaptığı ko-nuşmada «Altına karşı giri-şilen hücumu bertaraf ettik ama, bu zaferle yetinmek olmaz» dedi. Malûmdur ki, sırtını altına dayamamış dolar ayakta sağlam dura-maz.

Bütün bu gelişmeleri özetleyince, meş-hur Altıncı Filonun eski kuvvetteki «Altın» cı filo olmadığı anlaşılır!

İNGİLT
N
Reşi
Aşçıo

İDDİADAN VAZGEÇİYOR

Kıbrıs'la ilgili olarak gazetelerimizde şöy-le bir başlık gördüm:

— Yunanistan aradan sıyrılmak istiyor.

Nasıl olur?... Kıbrıs bizim yavrumuz, Kıb-rıs bizim evlâdımız diye söyleyip söyleyip şimdi çekilmek olur mu?...

Yıllardır süregelen «babalık dâvası» nda Yunanistan'ın Kıbrıs'la ilişkisi kesin hükme bağlanmış bulunuyor artık.

NE O, NE BU

Kulaklarımla duydum... İngiliz radyo mu-habiri, Londra'ya gelen 400 kadar Rus turis-tinden bir kısmıyla görüşüyor, yaptıkları a-lış-veriş hakkında izlenimlerini soruyor, al-

— Çok yorgunum sevgilim... Müsaade edersen bugün işime gidip biraz dinleneyim!

dıkları öteberiyi, şehri nasıl bulduklarını öğrenmek istiyordu.

Röportajı iyice dinledim; doğrusu, Rus turistlerin ağzından temkin ve ihtiyat akıyordu. Hele aralarından birinin «Ne iş yapıyorsunuz?» diye sorulunca «Kim, ben mi?» diye mektep çocuğu gibi konuşmasını kesip durayarak kem küm etmesi ve sonunda «Ben sadece turistim» demesi çok tuhaf kaçtı.

Bu turistlerin gelişi, İngiltere'ye hafiften kar yağmağa başlayan günlere tesadüf etti. Bu arada İngiliz gazetelerinde, birlikte oturan 75 yaşlarındaki iki kadından birinin odasında donarak öldüğü, odasında ısınma aracı olarak ufacık bir elektrik sobasından başka bir şey bulunmadığı ve diğer yaşlı kadının da soğuktan titremekten ismini bile söyleyemediği haberleri çıkmıştı.

E
LARI

Soğuktan titreyerekten kadıncağızın ismini söyleyememesiyle Rus turistinin ihtiyat ve temkinden titrek konuşarak ne iş yaptığını doğru dürüst söyleyememesi bize ister istemez şunu düşündürtüyor: Ne insanları bakımsız bırakacak gibi esaslı sosyal hizmetlerden yoksun bir demokrasi güzel, ne de sosyal hizmetler sağlıyorum diye insanların konuşmasına tesir eden bir sosyalist düzen güzel...

SON OLARAK NE ZAMAN GÖRMÜŞTÜNÜZ?

Gelecek haftaların radyo programlarına göz atıyordum. «Son olarak ana - babanızı ne zaman görmüştünüz?» adlı bir programa rastladım.

Avrupa'da, kız olsun erkek olsun 15'ine, 'sına basan her genç, ana-babanın evinden rılıp kendisine ayrı bir oda tutar ve ayrı şamaya alıştıklarından bazan yıllarca ana - balarını görmedikleri olur.

Hani neredeyse aynı şehirde yaşayan evlarını görebilme maksadiyle bizdeki «Ka- Mektupları» gibi bir program ihdas edecekler burada ana-babalar.

Biliyor musunuz, son bir iki yıl içinde şitli iş kollarında çeşit çeşit grevlere giren İngiltere'de işçiler arasında da «Son o- ak işvereninizi ne zaman görmüştünüz?» e bir program hazırlansa çok ilginç olur. anın, üstüste yapılan grevler dolayısiyle iş lerinin adresini unutup da yol soracaklar abilir aralarında!

YARAMAZ KIZ

El eleydik korulukta:
«— Aşkım!» diye yemin etti,
Sonra kayboldu ufukta;
Yaramaz kız kaçtı gitti.

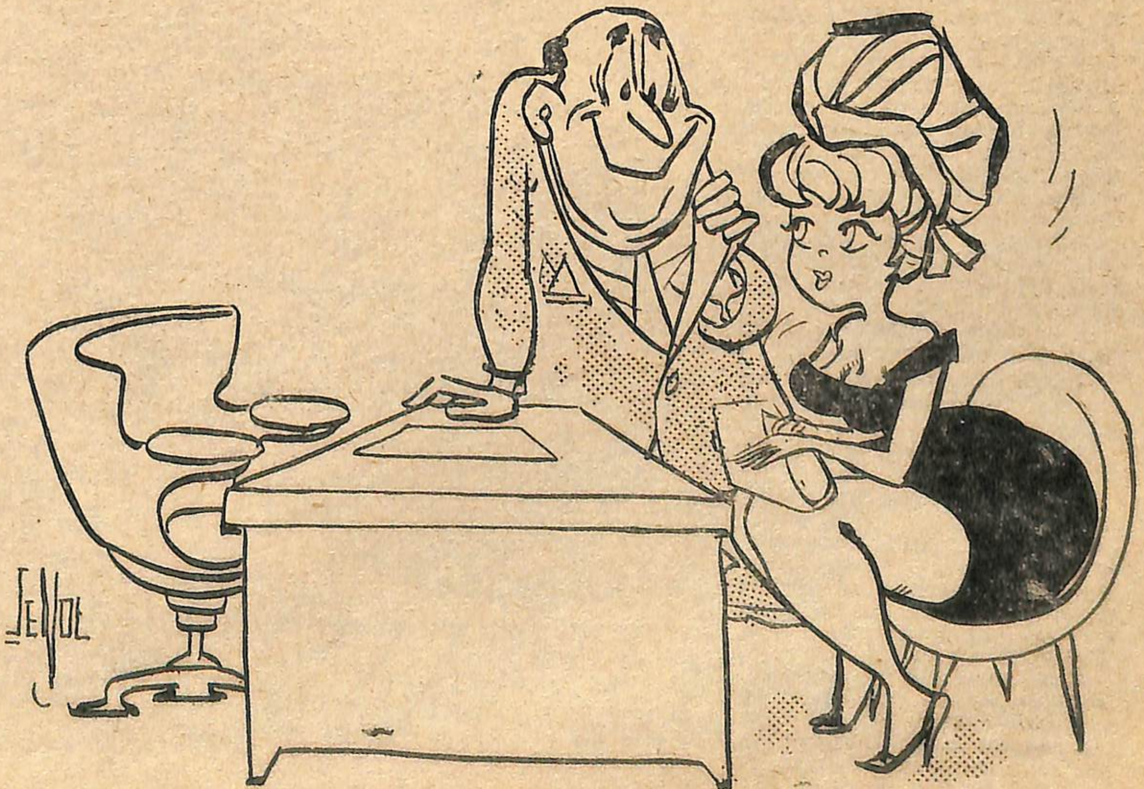
Pek ciddiydi emelimiz,
Kötülükten uzak, temiz,
Bırakmadı en küçük iz;
Yaramaz kız kaçtı gitti.

Onu safça peri sandım,
Bir buse almadım yandım,
İşte bunda çok aldandım;
Yaramaz kız kaçtı gitti.

Nene gerek romantiği,
Sıkıştırıp bas çimdiği,
Olmayınca istediği;
Yaramaz kız kaçtı gitti.

Aşkın artık geçmiş çağı,
Bazan okşa, at dayağı,
Biz olmayınca bayağı;
Yaramaz kız kaçtı gitti.

Samim AGAR

— Bonservisinizi çıkarmanıza hiç lüzum yok... Buradan görüyorum zaten!

Ahmet Paşa nasıl öldürüldü?

VEDAT SAYGEL

PEK gıymatlı yeğenim Irıza:
Gonderdiğin meğtübu yengenin tavassutu vasıtası aracılığı ile aldım. Galem dutan ellerin dert gormesin. Meğtübünda, «Gurbandan önce, ben de İstanbul'a gelmek niyetindeyim» diyon. İstanbul essahtan gelinip gorülecek yer yeğen. Gurbana bile galmadan gel. «Belki bi iş bulurum» diyon. Bulursun yeğen. Hamdolsun iş gıyamat gibi. «Bi kaç guruş yaptım mı, helâl süt emmiş bi de avrat bulurum» diyon. Buralarda avrattan bol ne var? «Hızır emmimin adresesini gonderirseniz, iş sahabı olana gadar yanında galmak için, gider onu bulurum» diyon. Bak bu olmaz işte! İstanbul'u bulursun, İstanbul'da iş bulursun, eş bulursun, amma velâkin eline bi adrese alıp Hızır emminin evini güç bulursun! Benden sana baba öğüdü, sakın öyle çocukça bi işe galkışma yeğen. Benden beter olursun! Bizim gibi meğtep medrese gormemiş insanların, İstanbul gibi bi yerde adreseyle yer bulması mümkün değelmiş meğer. Hem çok bi okumuş olacaksın, hem de sokağa ismini vermiş olan adamı çok yakından danıyacaksın. Neden diye sual idecek olursan, diyelim «Çelebibaşı» diye bi sokak arıyon. İstanbul'da elli dane Çelebibaşı sokağı var. Bu Çelebibaşıların hangisini aradığını el ne bilsin? «Nirede yaşamış?» derler adama. «Hangi savaşlara gatılmış?» derler. «Bıyığı sakalı var mıydı?» derler. «Gaşı gozü nasıldı darif et de, hangi Çelebibaşını aradığını anlayak» derler. Bunları bilmedin mi, ortada galırsın. Yalnız ortada galsan iyi, üstelik başına dert de alırsın.

Sevgili yeğenim Irıza: Bilmedik biraz şeytana uyduk, biraz bayramlaşma ihtiyacı duyduk, buralarda başga bildiğimiz yok, Hızır emmiyi ziyaret etmeyi gafamıza koyduk. İş galdı adresesini bulmaya... Mıftarın Yakup:

— Golay, dedi. Çarşıgapı'ya gidip de, «Gedikpaşa nerede» diye kime sorsanız gorsetirler. Gedikpaşa'yı buldunuz mu buldunuz, Ahmet Paşa çeşmesini soracaksınız. Çeşmenin sağından girdiniz mi...

Oğlan bi gozel darif etti, Gedikpaşa, Ahmet Paşa, çeşmepaşa, gafamda hepsi birbirine girdi!

Bu gadarını öğrenmiştik ya, gerisi golaydı gayrı. Bi gutu şeker yapdırdım, yengenle çocukları ardıma daktım, bayram sabahı namazdan sonra düştük yola. Çarşıkapı'yı bulduk da, iş galdı Hızır emminin evini bulmaya. Bi yandan Yakup'un söylediklerini ezberimde dutmaya çalışıyorum, bi yandan girip çıktığımız sokakların dabelâlarını okumaya uğraşıyorum. Ne gadar geçti bilmiyorum, çocuklar başladı:

— Yorulduk, bacaklarımız goptu gayrı, diye mızıldanmaya.

— Ülen namıssızlar, evde bi yere gidelim, diye ağlaşan siz değel miydiniz? Arıyoruz işte...

Çocukları susturduk, bu sefer yengen başladı:

— Dolanıp duracağımıza birine sorsak ya.

Ülen avrat, Yakup'un söylediklerini sırasıyla bilsem, yüz kişiye sorardım şimdiye dek. «Gedikli çeşmesi» mi dedi, «Gedikli paşanın Ahmet çeşmesi» mi dedi, lâfın sırası garıştı bi kere! O hâlâ:

— Sor birine, diyor. İstanbul'un yerlisiyse, senin garıştırdıklarını nasıl olsa o bi sıraya koyar!

Biz avratla çekişip dururken, yoldan geçenlerden biri:

— Kimi arıyonuz ağa? dedi.

— Valla gardaş, dedim, bizim bi Hızır emmimiz olacaktı buralarda, duymuşluğun var mı?

Saatlerdir aranmamızı gorenlerden bi gaç kişi daha üşüştü başımıza. Biri:

— Adresesini biliyor musunuz? dedi. Başka biri:

— Nasıl biri bu? Darif et hele, dedi.

Daha başga biri:

— Sokağının adı ne, kapısının numarası kaç? diye sual etti.

— Valla gardaşlar, dedim, bizim hısımlardan biri söylediydi ama, Ahmet paşa mı dediydi, yoğusam gedikliyken paşa mı oldu dediydi, öyle bi şey işte.

Keşke demiyeydim de, gendimiz arıyaydık. Bize yol iz gorsetmek için çevremize üşüşenler, sanki Hızır emmi onların hısımıymış da, gendileri bayramlaşmaya gideceklermiş gibi bi düşünceye daldılar, bi çaresiz galdılar, yüreğim goptu yeğen! Gençten biri:

— Söylediklerini bi sıraya sokarsak, nereyi aradığı bulunur, dedi.

Bi başgası:

— Zor bulunur, dedi. Gedikliyken, paşa olmuş diyor, memlekette öyle kimse var mı?

Yengenle çocukları kenara çektim, varacakları kararı bekliyorum.

— Bulursak, Ahmet adından bulunuruz, dedi üçüncüsü.

Çevremizdeki kalabalık da bi büyüdü, bi büyüdü, sorma gitsin!

Yeni gelip de meseleyi öğrenenlerden biri:

— Osmanlı paşasıyse gediklilikten yükselmiş olabilir, dedi.

Başladılar tarih kitaplarında okudukları Ahmet Paşaları sıralamaya. Bitirince, bana döndüler:

— Tarihte tam onaltı paşa var ağa, dedi biri. Ahmet Muhtar Paşa var, Bursalı Ahmet Paşa var, Cezzar Ahmet Paşa var, kısacası bu paşalardan Hafız olanı var, Haini, Hersekzadesi, Hezarparesi, Kalaylıkozu, Karası, Kavanozu, Kayseri'lisi, Kumbaracısı, Tarhuncusu var. Senin aradığın bunlardan hangisi acaba?

— Aradığımız paşanın necilik yaptığını ben de bilmiyom ağalar, dedim. Madem topu topu onaltı paşa varmış, üç gün bayram işimiz ne? Birer birer hepsini dolaşırız! Siz yerlerini bi darif edin hele...

Galabalığı yarıp gelen tıfıl bi oğlan:

— Dur ağa, dedi, sen bunlara uyarsan değil üç gün, üçyüz günde zor bulursun aradığın yeri!

— Peki, n'idek?

— Ahmet Paşa sokağı diye bi yer arıyorsun, değil mi?

Çocuk cin gibi... Yeniden bi gayret geldi bize:

— He, dedim, danıyon mu?

— Tanımıyorum ama, biraz senin tarifinle, biraz kendi tarih bilgimle, aradığın Ahmet Paşayı bulur çıkarırım evelallah! Yeter kı benim sorduklarıma teker teker cevap ver sen.

Dedim ya... Başımız bayram yerine döndü yeğen! Kalabalığa giren çıkan, soran akıl veren belli değil! Hani, «Sağolun gardaşlar, ben bu Ahmet Paşayı aramaktan, Hızır emmiyle bayramlaşmaktan caydım gayrı. Bizim için gendinizi paralamanıza değmez» deyip sıvışacağım. Sıvışacağım ama, bu kalabalığı yarıp çıkmak, Hızır emminin adresesini bulmaktan da güç olduğu için bi türlü cesaret edemiyorum! Çaresiz:

— Sen de sor bakak, dedim.

— Bir kere Osmanlı Paşası olduğuna göre, rahat döşeğinde ölmemiştir bu adam. Hangi Padişah zamanında yaşadığını, hangi vezir tarafından öldürüldüğünü biliyorsan, mesele kalmaz.

Şaşırdım galdım yeğen! Ne padişah gormüşüm ne vezir... Şimdi bilmeden kimin günahını alayım?

Düşündüğümü gorünce kolaylık gorsetti oğlan:

— Ben sayayım, bakalım hangisinin ölümünü aradığın Ahmet paşanınkine benzeteceksin?

Oğlan saydı da, ağzım açık galdı yeğen. Meğer eski zaman paşalarından biri emekliliğini gorememiş!

— Tarhuncu, 4. Mehmet'in emriyle öldürüldü. Kumbaracı, sürgünde öldü. Kavanoz, sürgünde öldü. Kara'yı, Kanuni öldürttü. Hezarpare, bir ayaklanmada linç edildi. Hain Paşanın başı kesildi. Hafız Paşa, bir isyanda öldürüldü. Gedik Paşa, Beyazıt tarafından öldürüldü, derken gendimi doparladım:

— Dur oğul, dedim, bizim aradığımız bu sonuncusu olacak galiba.

— Gedik Ahmet Paşa...

— He.

— İyice biliyor musun?

— Gediklisinden danıdım. Bi zahmet darif et de...

Oğlan:

— Aha, dedi, şu yokuşu indin mi, çarşı içinde bi garakol gelir garşına. Buldun mu garakolu?

— Diyelim bulduk.

— Ora bekçilerinden kime sorsan...

Aman yeğen, yanımızda olup gorecektin. Bi düdükle sıçradık yerimizden! Hışımla bi bekçi geldi ki, yerinde duramıyo! Galabalığı yardı, geldi yanımıza...

Bize yol gorseten oğlan:

— Hah, bekçi geldi işte, diye seviniyordu. Sevinmesine galmadı bi düdük, bi düdük daha, dağıttı galabalığı! Yengen, çocuklar, ben, galagaldık oracıkta! Yapıştı golumdan:

— N'oluyo burda?

Sevincim gorkuma garışmış, ünnedim:

— Beyazıt'ta öldürülen Paşayı arıyom da...

Gozlerini gocaman gocaman açtı:

— Beyazıt'ta mı? Paşa mı öldürülü?

Marifetmiş gibi yengen atıldı öteden:

— Ohoo, bir değel tam onaltı dene paşa öldürüldü!

Sonrası malûm yeğen. Çoluk çocuk gotürüldük garakola. Polisler izinli, yeni tayin edilen komiser de gelmemiş henüz. Yıktı mı bekçiler beni içeri. Onlar:

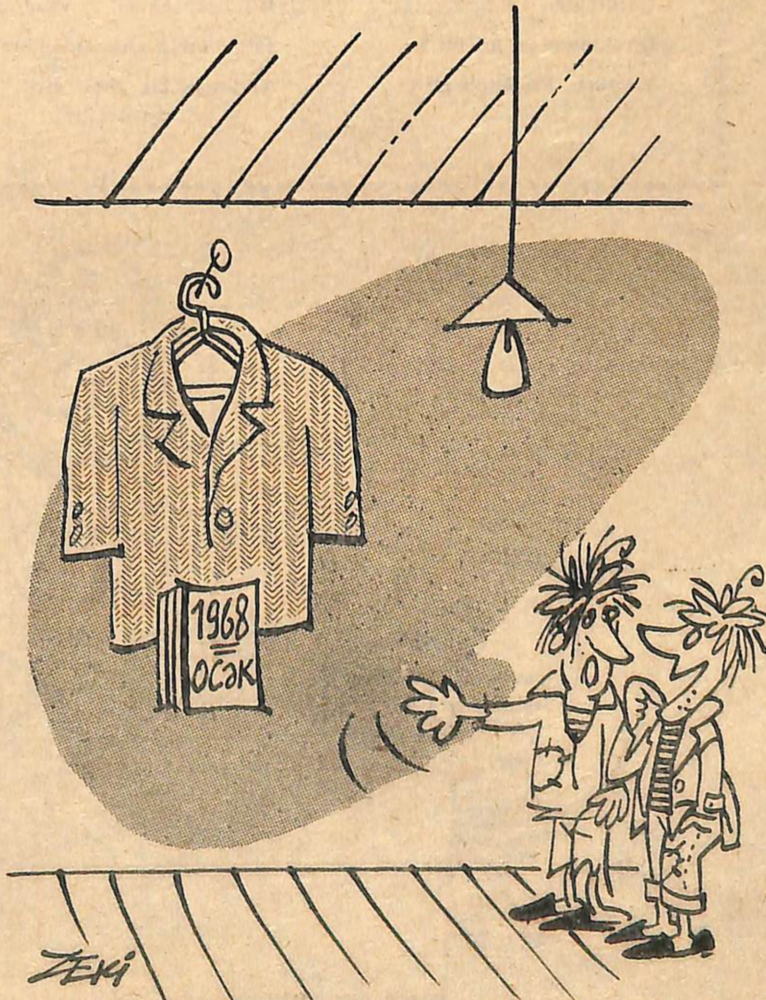
— Söyle ne sebeple öldürdün paşaları? diye zopayı attıkça ben:

— Elimi sürdümse gençliğimin hayrını gormeyeyim! diye ünnüyorum.

Hâlâ nezaretteyim anlayacağın. Hele bayram geçsin, mahkemeye sevkedeceklermiş. Bizim patronun tuttuğu bi avukat geldi dün akşam. Başımdan geçenleri hem ağladım, hem anlattım. Gurtulup gurtulamayacağımı sordum.

— Gurtulursun, dedi. Önce Gedik Ahmet Paşanın cesedini bulur otopsiye gonderirler. Sonra görgü şahitlerinin ifadesine müracaat iderler. Paşanın öldürüldüğü saatte Beyazıt'ta bulunmadığın sabit olursa, görgü şahitleri kaatilin sana benzemediğini söylerse, garanti gurtulursun!

İşte böyle yeğen. İstanbul'u bulursun, İstanbul'da iş de, avrat da bulursun emme, Hızır emmini adreseyle ararsan, paşa kaatili olmaktan yakanı zor kurtarırsın!

— Takvim olarak hediye edildi... Giyersem ayıp olmaz mı?...

ankara MEKTUBU

Nimet Arzık

MİTHATPAŞA TİYATROSU DİRENİYOR!

İnsanlar bizde birbirlerini lâfla ağırladıkları sürece işler aralarında tıkırında gider. Azcık tenkit karışırsa, karşılıklı yumruklar sıkılır.

Allah bilir ya, şu hafifliğin, sorumsuzluğun, bilgisizliğin, ayakta tuttuğu kartondan devlerin olmayan perçemlerine benim kadar yapışan yoktur, kendi kendime antipatik oluncaya kadar yapışan... Onun için:

AFERİN CÜNEYT GÖKÇER'E

Derim... İyi ki, para basıp istiklâlini ilâna yeltenmiyor da, ha bire film çeviriyor; Devletin Yedi Tiyatrosunun perdesini öksüz bırakıp. Bırakmadığında da, sadece kartondan taçlarla donatıyor kendini ve azcık bütün familyalarını öne sürüyor. Ne yapsa halbuki, yapabilir. Konservatuarı kurdurmak ihtiyacını duyan Atatürk'ten gayri, gelmiş geçmiş, bütün hükûmetler sanat konularına yabancı... Oy getirmeyen bir konu daaaa!... İsmet Paşa ve tiyatro... İsmet Paşa'dan sonrakiler ve tiyatro... Tiyatro, en önemli kültür aracıymış. Kültür. Keskseksa?...

Onun için yürüt tekneni Cüneyt Göçer'im, yürüt... Hiçbir sarplık yok yakınında çarptıracağın... Benden de sana kocca bir âââââferin!...

MİTHATPAŞA TİYATROSU

Gene herkesin içi tam ölmemiş ki, orda burda direnmeler oluyor ve bu direnmeler değişik biçimler alıyor. Şimdiyedek en ciddisi, «Mithatpaşa Tiyatrosunun» açılışıydı geçen gün.

Tiyatro demek, imkân demektir; ilk önce para imkânı. Büyük bilgi demektir. büyük sanat demektir, büyük organizasyon demektir ve de birçok büyüklükler demektir. Mithatpaşacılarda bütün bunlar var mı dostlar, düşmanlar? Ve siz Mithatpaşacılar, söyleyin! Bütün sempatim sizinle... Bir takım kaliteleriniz var, direnmenin ateşi içindesiniz. Fakat burada birbirimizi ağırlayacak değiliz. Başarıya ulaşmanızı istiyorum, onun'çin ben, eksiklerinizden bahsedeceğim... Dudakların ucuyla övmek çok kolay yoksam! Zor mu?...

İLK ESER!

Bir kere gelin, seçtiğiniz açış eserinden konuşalım, sembolik: İsyancılar... Galiba piyesin kötü adamı muhtardan ötürü seçilmiş. Kimsenin köyde kendisini istemediği halde ölünceyedek makamında kalmağa ahdetmiş muhtar; destekli estekli, köstekli, toplu tüfekli, karanfilli, iri yarı muhtar... Galiba genç direnicilere birini hatırlatıyor... Kimi ki?...

İsyancıların seçilişinde ikinci sebep, her halde yerli eserle başlama isteği... (Ama ne yerli!)

Üçüncü sebep de, piyes zaten ellerinde hazırdı...

Sebeplerin topunu iptal ediyorum, göynümce ve kafamca... İkincisi belki biraz su götürür.

Konu malûm, moda konu... Zincirleme birbirini tutan, halkı ezen kötü idareler... Sembolleri zincirin ucu: Muhtar! O arada toprak dâvasına değinme, falan filân... Yâni, bir keşif değil konu.

Ağıra döneceğiz ya, azcık hafife sapalım...

PRÖMİYER: Elâlem pırıltılar içindeydi ve her şeyi güzel bulmağa hazır... Salonu, oyunu, hattâ üzerinde beyaz bir açılış kordelâsı esneyen lâl rengi kadife perdeyi...

Açılış kordelâsı, esnek esnek, çok mühim birini bekliyordu, kendisini doğrayacak ama o gelmedi ki, bir süre beklendikten sonra «Vekâleten Seyfi Öztürk yerine çıktı ve kısa bir söylevle kesti kordelâyı.

Cüneyt Gökçer'den gayrik, bütün ikballiler ordaydılar. O dâvetliymiş, gelmemiş... Daha rakibinin elini içtenlikle sıkmak uğrağına varmamış, yazık!

Halbuki Opera Genel Müdürü Aydın Gün ile ipek yığını saçlı, çekik burunlu, bal gözlü, kakao şifon elbiseli eşi salondaydılar. Arkadaşlarını canı gönülden alkışlamağa gelmişlerdi.

Tam arkalarından, gene canı gönülden alkışlamağa gelmiş Devlet Tiyatrosu artistlerinden Macide Tanır vardı... Alkışladı, canı gönülden mi bilemem... Zarifti, hoştu, gök mavileri ve gümüş serpmeler içindeydi. Başı «baby» bukleleriyle yüklüydü... Son moda kuaför o!...

Duuur... Dur dur Akbaba!...

Macide Tanır gibi bir aktrisin alkışı bir hükümdür. Bir tasviptir. Sadece nezaket etmekten olamaz... Prömiyerdir diye de olamaz. Ama oldu...

Ben Macide Tanır'dan, kaabiliyetli ve değer hükümleri henüz teşekkül etmiş genç arkadaşlara, uyarmalar beklerim. Fazla mı bekliyorum?...

İlk rangoda, hükümetin «toplantıya» (o akşam toplantı varmış çünkü) alınmamış üyeleri vardı... Bilgiç, Dinçer, Öztürk...

Ve piyeste, anlayışsız ve halkı ezen hükûmetlere çatıldıkça, memnuniyetten dört köşe oluyorlardı...

Belki sahnede, parti belâsı, yüksek sesle, söyleyemedikleri söylenir yordu da ondan. Belki, bir cins mazoşizmden. Fransız aristokrasisi de, ihtilâlin tam akabinde, kendini yıkacak piyesleri böylesine alkışlarmış!...

Belki de, halk çocuğu oldukları için, ikbal öncesi eziklikleri tütmüştür gözlerinde...

ESERE DÖNELİM

Her şeyi kabuktan alan, janrı belirsiz, kademesiz, fazla uzun, fazla bağırtılı bir eser... Recep Bilginer'in...

Bir taraf bembeyaz. Bir taraf kapkara. Yoktur öyle şey hayatta...

Öğretmen, sadece idealist ve kusursuz. Emine Nine, sadece kahraman ve kusursuz. Köylü, sadece mâsum ve kusursuz. Muhtar, yâni idare, kara matemden kara, kömürlükteki gecelerden kara, vicdan karasından kara...

Bu primitif usulün, artık tarihe karışması gerekiyor, hangi tarih kabullenirse...

Tipler, klâsik...

Piyes tutar. Neden mi?... Çünkü seyirci yetişmemiştir... Çıkarken hissini, fikrini demiyorum. Hissini Sadettin Bilgiç'e sordum: yedi kat cenneti ziyaret etmişcesine mutlu ve ciddi cevap verdi:

«— Çok güzel!...»

Eh, Cüneyt Gökçer'e kimse dokunmaz uzun zaman... Yürüt gemini Cüneyt'im... Çarpacağın kayalık daha görünürlerde yok. Değer hükümleri sanat sahasında, her sahada bu safhada oldukça, yürüt gemini!

Eserin aylarca oynanacağına eminim... Alkışlanan ucuzluklarını izledim. Etkileyen kısımlarını gördüm... İki üç entellektüel geçinen buruk hoşnutsuzdan başka, herkescağız memnundu, hanımların lâme elbiselerinden memnun oldukları kadar!..

MİSE EN SCENE

Dünyanın en kalabalık sahnesi... Kahve, muhtar evi... Sabır Dedenin türbesi, fena manzarası... Olmayan yok... Aktörler yürümek için engel aşmaya mecbur...

OYUN : Zor... Dipsiz olunca roller, kabuğu oynamak güç. Gene sıcak, seyrettirici, mübalâğalı şekilde oynuyorlar... Yarı eski, Yunan tiyatrosunca, yarı Muammer Karaca'ca!

Bir kişi sıyrıldı diğerlerinden: Piyeste, bir hafif «Orduya selâm» faslı vardı ve jandarma yüzbaşısını oynayan aktör iyi oynadı. Rahatta. Üniformasının içine iyice girmişti. O kısacık rolde bir tip yarattı, sağ olsun!... Sağ ol, Oktay Dener!

Reji... Kolay efektlere kaçıyordu aktörleri... Çok kolay efektlere... O muhtarın ikide birde, halk önüne çıkmadan önce, iki yandan çaprazlama aynaya bakması gibi...

Sonra oyunu güçleştiren şive meselesi... O düzmece köylü şivesi... Nerenin ki?... İnsanın ve aktörlerin de içini sıyırıyordu ki, durmadan, dil sürçmeleri oluyordu. Kostümlerin yamaları bile düzmeceydi!

NETİCE

Gene derim ki... Bu çocuklar kendilerini, dünyadaki değer ölçülerine göre sıkı bir revizyona tutsalar, eş dost da sadece hal hatır gözetmezse, Cüneyt Gökçer'in çarpacağı kayalığı teşkil edebilirler...

İstidatları da var... İnançları da... Hırsları da... Yalnız büyük bilinç ve ölçüleri aksıyor!

Nice başarıya ulaşmalarını istediğimi Tanrı bilir...

14 Azılı kaatil serbest dolaşıyor. — Gazeteler —

— Hayatımızdan endişe ediyoruz komiser bey... Rica etsek bizi hapse sokar mısınız?...

Milletvekilleri gene maaşlarının arttırılmasını istiyorlar. — Gazeteler —

EĞLENCELİK-eĞlEncelİk

SUAVİ SÜALP

SAĞLIK SAYFASI

Efendim soğukların mahalle bekçisi gibi kol gezdiği, havaların olmuşları topladığı ve hastalıkların bilhassa mahsus yaparmış gibi arttığı şu günlerde sağlık üzerine bir sayfa yapmayı hemen herkesten önce düşündüm... Bu sayfamdaki konularla ilgilenirseniz sizin için de, benim için de iyi olur... Hastalara şifa, dertlilere devâdır bu sayfamız...

SAĞLIK NEDİR?

Sağlık bilhassa sığlık olmayan yerlerde bulunan ve bir insanın hasta olmadığı zamanlardaki haldir... Sağlığı tam olan bir insanda, nabız 76, ateş 36.5, dil pembe, cilt canlı, gözler ferli, deri terli, bakışlar dikkatli, hareketler cüretkâr, bel 97, göğüs 89, kalça 95, paçalar 25, yaka 41 dir... Sağlığı tamam olan bir adam, neşeli, küstah, cüretkâr ve lâubali olur...

HASTALIK NEDİR?

Hastalık, vücuttaki âzâlardan birinin ya vazifesini suiistimal etmesi, yahut vücudumuza mikrop denen gözle görülmeyen şeylerin girerek bizi müşkül durumda bırakmasıdır...

Hasta bir adamın ateşi, yüksek, dili paslı, burnu küflü, kulakları örümcek bağlamış, gözleri kanlı, her tarafı anlı şanlı olur... Hastanın hali yoktur... Sık sık inler ve çaktırmadan konuşulanları dinler...

DOKTOR

Hastalıktan anlayan adama doktor derler. Doktor hastanın cebindeki parayı almak için ona bir hastalık bahane etmesini gayet iyi bilir... Doktorun bir ziyaretine vizite... Şöyle bir elini hastanın orasında burasında dolaştırmasına muayene... Bir kaşını kaldırıp «Hıııım, bulduım, sizde şu hastalık var» demesine teşhis, bir kaç doktorun başbaşa verek şurdan burdan konuşmasına konsültasyon, bir doktorun şuurunu kaybederek eline geçen bir neşterle hastanın orasını burasını kesmesine de operasyon derler...

Doktorlar vücuttaki âzâlara göre kısımlara ayrılırlar... Kulakçı, gözcü, dişçi, bevliyeci gibi... Hastanın içine girip bakan doktora dahiliyeci, dışıyla uğraşana da hariciyeci derler... Hariciyeciler aynı zamanda sefir, konsolos da olabilirler...

HASTA

Bir şeye fazlasıyla düşkün, ateşli ve vücudunda arızalar bulunan insandır. Sıtma hastası, zatürriye hastası, verem hastası, futbol hastası gibi... Hastalar, sağlığı iyi olanlara bozulurlar... Hasta olan bir kimse mikrop da taşıdığından çok yorgun olur. Mikroplu hastalardan mikropsuzlara mikrop geçmemesi için o hastalarla meşgul olmamak ve onları kendi haline bırakmak daha doğrudur... Hastanın iyileşmesine nekahet, hastaya bakan hastabakıcıya da Nebahat derler... Hastanın yattığı yere hastahane, onun karşısındaki dükkâna da pastahane derler...

HEMŞİRE

Doktorun kız kardeşidir... Beyaz önlük giyerler ve şişman olurlar...

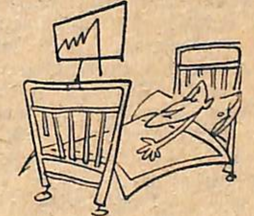
HASTABAKICI

Hastabakıcılar hemşirelere benzeyip onların bir alt sınıfı olup hastalara hiç bakmayanlara denir... Hastabakıcılar hastalara bakmaktan çok etraflarına ve avantalarına bakarlar.

PANSUMANCI

Hastayı teselli etmek için hafif hafif üstten okşayan ve uyutana derler... Pansuman için sargı bezi, pamuk, oksijen ve tatlı dil şarttır...

Aşağı yukarı bu tipler sağlık âlemi idare edilir... Şimdi başka mevzulara gelelim.

Sağlık üzerine seçme sözler

Kalbime koy başını doktor, nabzımı bırak. — MUAYENE

Hadi iyisin gene. — HASTA

Benden ayrılsan da gene kalbim sendedir. — KALBİ DEĞİŞEN KIZ

Beni iğneliyorsunuz. — İĞNECİ MEDİHA.

Hastayım yalnızım. — HUSUSİ YATAN HASTA.

Dil yaresini andıracak yare bulunmaz. — PANSUMANCI.

Doktor civanım, büftek istiyor canım. — PEHRİZ.

Hem okudum hem yazdım. — REÇETE.

Gene hapı yuttuk. — GÜLLÂÇ.

Sorma bana hiçbir şey söylenmedik ne kaldı. — KONSÜLTASYON.

Bir ihtimal daha var, o da ölmek mi dersin? — KOMA.

Aman doktor, canım kuşum doktor derdime bir çare. — İKİNCİ DAHİLİYE.

Geldim gördüm gittim. — VİZİTE.

Senin için bozuk. — DAHİLİYE.

Beni duyuyor musunuz? — KULAKÇI.

Göze mi geldin? — YOK DAHİLİYEYE.

İçelim açılalım. — ŞURUP.

SAĞLIĞINIZI ÖLÇÜYORUZ SIKI DURUN!

Aşağıdaki teste dikkatle cevap veren kimselere şimdiden teşekkür ederiz. Bir reçete yerine geçecek bu suallere iyi cevap verirseniz iki günde bir şeyiniz kalmaz, ayağa kalkıp kendi çorbanızı kendiniz bile içebilirsiniz...

1 — Kendinizi şu anda nasıl hissediyorsunuz?...

2 — Bacaklarınızda dermansızlık, başınızda dönme, gözlerinizde kararma, benzinizde sararma var mı?... Yoksa size mi öyle geliyor?...

3 — Dilinizi çıkarıp eeeee deyin bakayım.

4 — Ateşli ateşli oturup bir kilo baklavayı yer misiniz?...

5 — Midenizde bir yanma varsa, bunu neden vakit geçirmeden itfaiyeye haber vermiyorsunuz?

6 — Kulaklarınız uğuldarken bu uğultuyu dinler misiniz?...

7 — Başınız dönerken en çok ne tarafa döner?...

8 — Nöbet size kaçtan kaça gelir?... Nöbette uyur musunuz?...

9 — Tansiyonunuzun ve pansiyonunuzun numarasının kaç olduğunu bir çırpıda söyler misiniz?...

10 — Vücudunuzda kırıklık olduğunu anladığınız an hapı hemen yutar mısınız?...

11 — Damardan mı yoksa kabadan mı hicazı seversiniz?...

12 — Hastahaneden taburcu edildiğiniz zaman, hemen gidip taburunuza iltihak eder misiniz?...

13 — Hastayken inler misiniz, yoksa oturup radyo dinler misiniz?...

14 — Pehriz yaparken en çok hangi yemekleri yersiniz?... Yâni pehriz dışında dedim... Yanlış anlaşılmasın rica ederim...

15 — Hiç mikrop gördünüz mü?...

16 — Antiseptik, antibiyotik, lâflarından ne anlıyorsunuz?... Bir şey anlamıyorsanız ne diye reçeteyi okumaya kalkıyorsunuz?...

17 — Hiç reçeteyi peçeteyle karıştırdınız mı?...

18 — Hiç komaya girdiniz mi?...

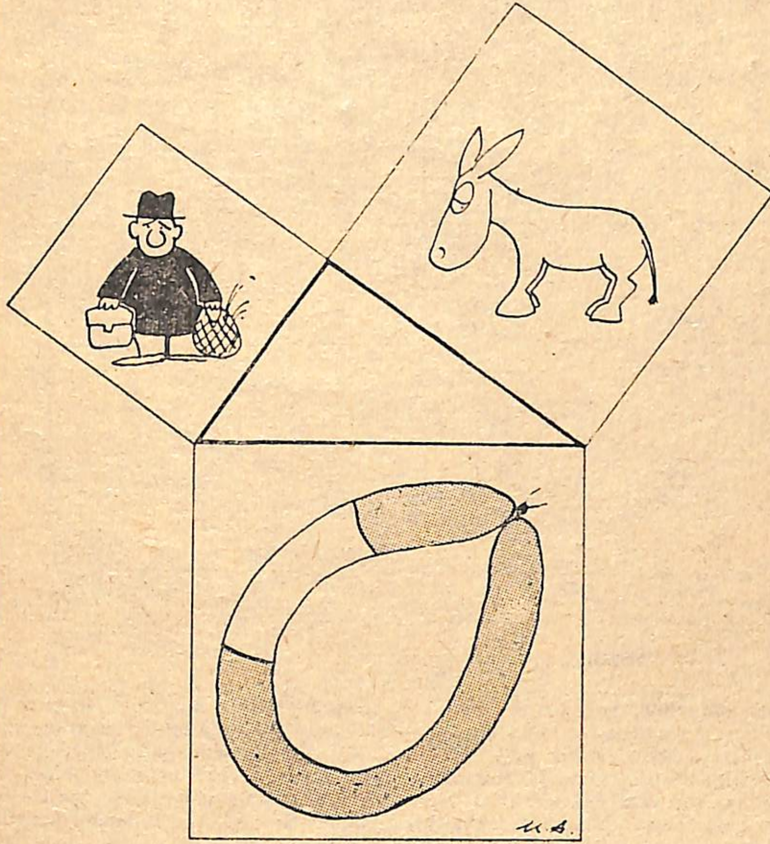
19 — En beğendiğiniz hastalık hangisidir?...

20 — Doktorunuz hangi tiptir?...

21 — Hasta olduğunuzu her önünüze gelene söyler misiniz?...

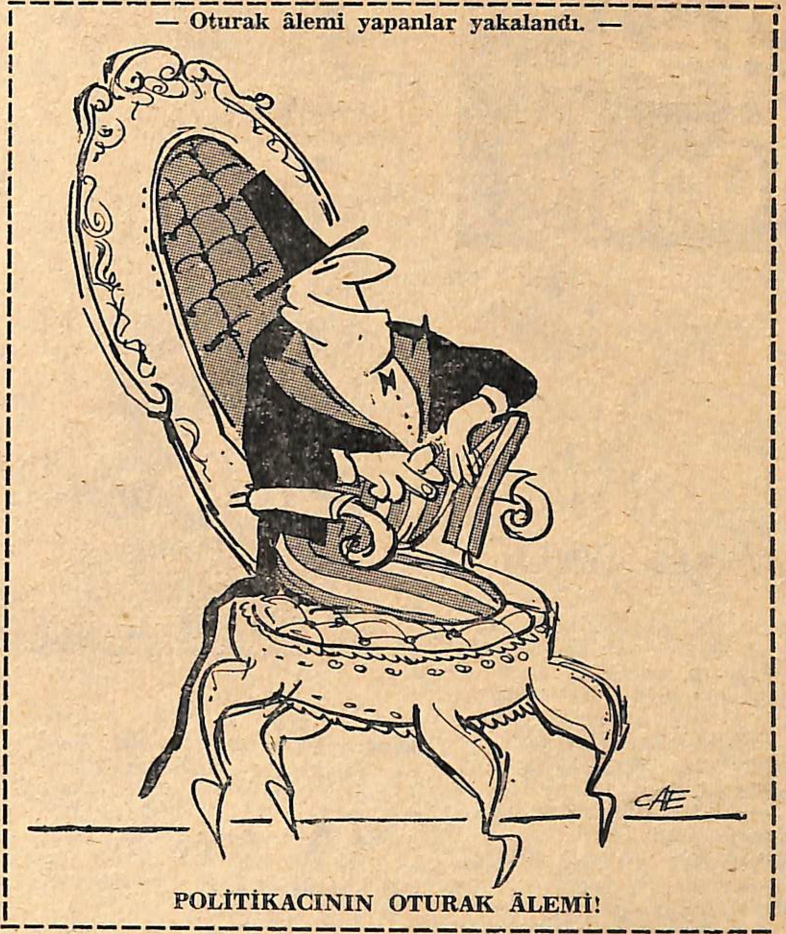
22 — Geçmiş olsun...

Yukardaki sorulara tam cevap verenler hasta, orta cevap verenler, pasta, hiç cevap vermeyenler ise komadadır... Onların hemen ilk yardıma götürülmeleri belediye tabipliğinden emredilmiştir.

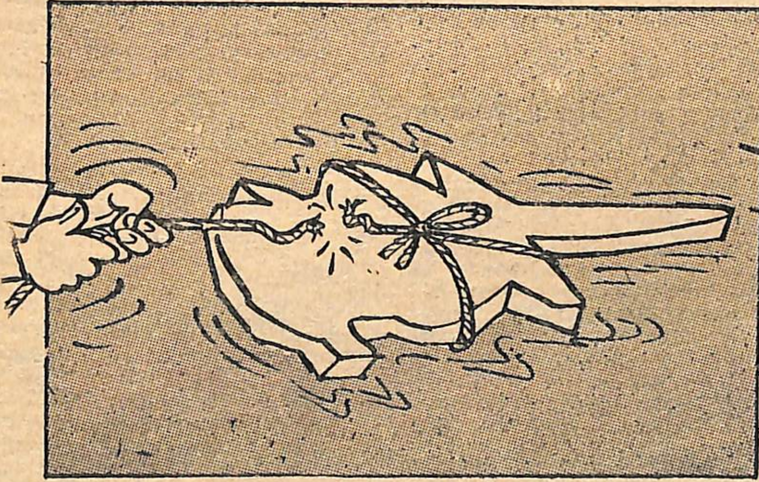
EŞEK DÂVASI!

— Oturak âlemi yapanlar yakalandı. —

POLİTİKACININ OTURAK ÂLEMİ!

Yunanlılar Kıbrıs'tan askerlerini çekmeye devam ediyor. — Gazeteler —

Çekemedikleri...

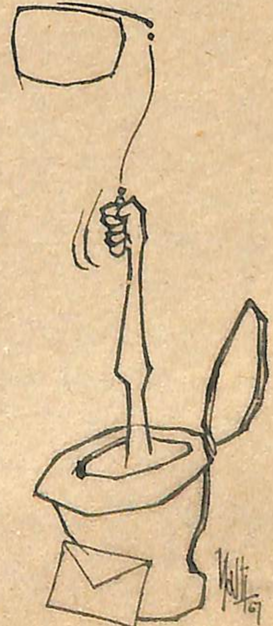

Çektikleri!...

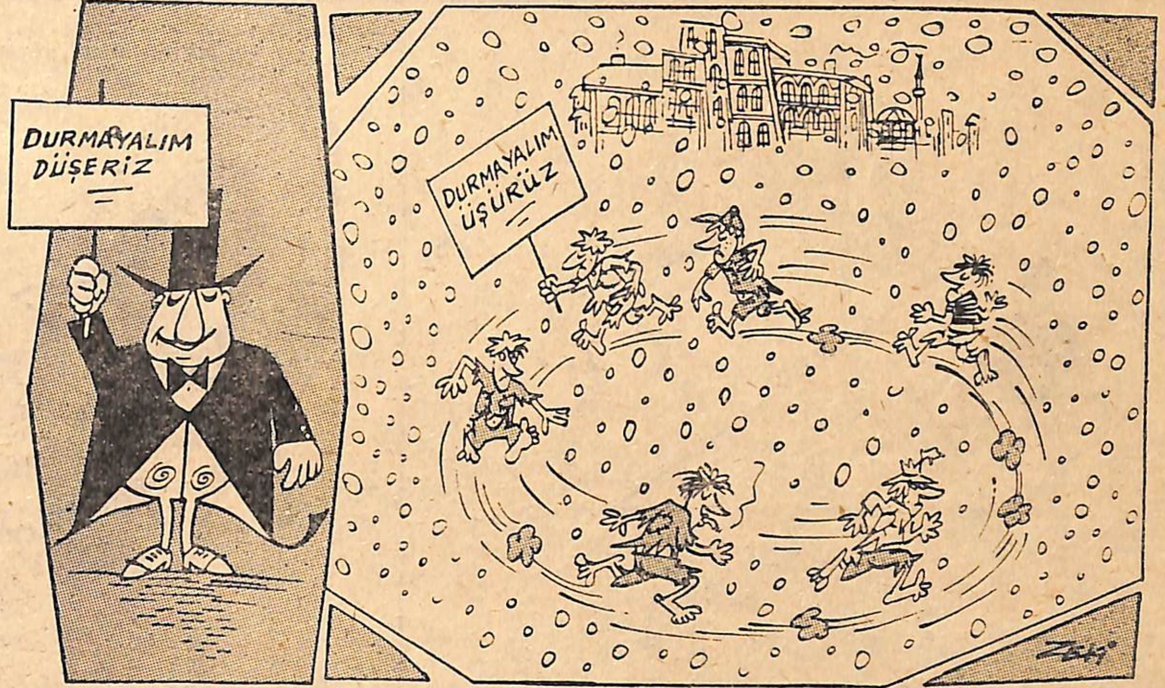
— Kalb takılan hasta öldü. —

Bir intihar!

Aşk Tüneli

Çeviren:
Süheylâ AYKUT

Yazılı

ADRİEN'E «Eğlenceler Kralı» adı verilmeseydi bile ne yapıp yapacak, kendisinin eğlencede rakip tanımayan bir kral olduğunu milletin kafasına sokacaktı. Zira içten gelme buluşları öyle değişik, öyle çeşitliydi ki... Sonunda bu eğlence çeşitlerini, değişiklik arayan cüzdanı dolu zevk sahiplerine uygulamaya karar verdi.

Sayfiyelerden birindeki babadan kalma eski konağı, epey masraftan sonra yarı çiftlik, yarı otel haline getirdi. Kıvrıla büküle çiftliğin kuytuluklarına doğru uzanan muntazam yollar yaptı, genç kızlar için hazırladığı boy boy bisikletleri avluya sıraladı.

Haber çevrede çabuk duyuldu, Eğlenceler Kralı Adrien'in oteli, daha ilk akşamından doldu. Terkedilmiş baba evi şen kahkahaların yükseldiği, cıvıl cıvıl şortlu kızların bisikletle gezindiği, çıplak bacaklı, yanık tenli güzellerin bir ağaç altında dinlendiği şirin bir aşk ve mutluluk yuvası olup çıkmıştı.

Otele bir akın başladı ki, durdurabilene aşkolsun!

Adrien, başarısının devamını sağlamak için, bu kurulu düzeni başka yeniliklerle takviye etmesi gerektiğini biliyordu. Önce oteli büyüttü. Oyun salonunu, dans pistini, içki salonunu şehirdeki otellerin hepsininkinden daha lüks bir hale getirdi. Binanın arka tarafına büyük bir tünel açtırdı. Irmağın bir kolu üzerine uzanıyordu tünel. Tünelin, bir akvaryumu andıran yan duvarlarını en nâdide balıklarla süsledi. Bu kadarla da yetinmeyip, akvaryuma dans eden çıplak su perileri yerleştirdi. İnsanı çileden çıkaracak güzellikteki bu yere, orijinal bir isim de verdi: Aşk Tüneli! Tünele girecek olanları bir sürpriz de bekliyordu ki, sürprizin böylesine can kurban! Yalnız her şeyde olduğu gibi tünelde gezmek için de bir takım kurallara uymak gerekiyordu tabiî. Tünelin doğu ağzındaki sandal, kadınlara; batı ağzındaki sandal da erkeklere ayrılmıştı. Sandallara birer kişiden fazlasının binmesi yasaklanmıştı. Oyunun kurallarına göre, tünelin her iki başında toplanan kalabalıktan biri erkek, biri dişi olmak üzere, birbirini tanımayan iki insan aynı anda sandallara biniyor, aynı anda hareket ediyor ve tünelin en karanlık noktasında karşılaşılınca erkek, adını sanını bilmediği kadının sandalına geçiyordu.

Eh, bu bir oyundu nihayet. İsteyen dener, istemeyen denemezdi. Darılacak gücenecek, namus meselesi yapacak bir şey yoktu bunda.

Tünel meselesi umulmayacak derecede ilgi gördü. Yalnız gençler değil, otele inen yaşlı başlı çiftler bile fırsat bulunca tünele sıvışıveriyorlardı.

Adrien çok kısa bir süre içinde zengin oldu. Oteli yalnız kendi memleketinde değil, yabancı ülkelerde de duyuldu. Hayatından son derece memnun olan genç iş adamı, gözüne kestirdiği güzel bir kızla evlenip yuva kurdu.

Balaylarını uzak şehirlerde geçirdiler. Gezdiler, tozdular ve günün birinde memleketlerine geldiler.

Hâmile karısını otelin üst katındaki odalardan birine yerleştiren Adrien, yorgun argın teftişe çıktı. Her şey yerli yerindeydi. Tünel her zamankinden fazla ilgi çekmekteydi. Kendi de eski günlerini özlememiş değildi hani.

Küçük sandallardan birine atladı. Oh! Ne güzeldi buralarda yaşamak! Ne tatlıydı arada bir kaçamak yapmak! Akvaryum, balıklar, dansözler, insanı nasıl da kendinden geçiriyordu!

Suların şıkırtısı ile daldığı hayâlden sıyrıldı. Karşıdan gelen sandalda acaba kim vardı? Sonra kendi aptallığına kendi güldü: «Kim olacak, elbette bir kadın!...» Güzel miydi acaba? Ateşli miydi?... Aman canım, ne olursa olsundu. Anî bir kararla yerinden fırlayıp, yanından geçen sandala atladı. Genç, körpe, sıcak vücuda doladı kollarını. Üzerinde dudaklarını gezdirdiği yüzün güzel olduğundan şüphesi yoktu. Otelin yeni müşterilerinden olmalıydı kadın. Biraz korkuyor, biraz çekingen duruyor, elinin altındaki küçücük kalbi heyecanla vuruyordu! Oysa korkacak ne vardı sanki? Az sonra birbirlerinin yüzünü göremeden, karşılarındakinin kim olduğunu bilmeden tekrar ayrılacak değiller miydi?

Fakat, hiç de düşündüğü gibi olmadı. Tam kendi sandalına dönmek üzereyken bir baygınlık geçiren kadın, Adrien'in kollarına yığıldı kaldı! Genç adam da bayıldı, bayılacak gibiydi. Ne yapması gerektiğini bilmiyor, bayılan kadının kendine gelmesini bekliyordu. Zira bir kaç saniye sonra tünel yolculuğu sona erecek, sandal aydınlık sulara girecekti. O zaman her ikisi de birbirlerinin kim olduklarını göreceklerdi ki, oyun kurallarına göre kesinlikle yasaktı bu. Kadını o haliyle bırakıp, kendi sandalına atlasa?... Hayır, bunu da yapamazdı. Her şeyi göze alarak kadını yeniden kucakladı. Kalbini dinlemeye başladı. Yaşıyordu. Ve bir mucize ile kadın gözlerini açtı, aydınlığın çiğ ışığında kendini kucaklayan adamın yüzüne bakıp:

— Aman Allahım! Sen miydin Adrien? diye çığlığı bastı!

Hâmile eşi ile kârlı işini, böylece terketmiş oldu Adrien.

C. M. Russo'dan çeviren:
Süheylâ AYKUT

BİK

iyi plânlanan ve yürütülen
bir reklâm ve tanıtma faaliyeti
bir müessese için
masraf kapısı olmaktan çıkar;
karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

(Basın : 28205 — 10)

Akbaba

SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
İLAN FİATI : Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.
Fiatı : 100 kuruştur.

Milletler Gülüyor

Yanlışlık

Yeni evli çift, bir taşra lokantasında yemek yemişti. Garsonların hesap puslalarındaki oyunlarını yakından bilen erkek, hesabı inceledi, parmağını bir rakamın üstüne koyarak:

— Şarap 60 frank diye yazmışsınız, dedi. Oysa biz şarap içmedik ki...

Konuşmayı işiten şef garson hesap puslasını aldı, bir saniye içinde yanlışlığı düzelterek:

— Sinirlenmeyiniz mösyö, dedi, böyle ufak tefek yanlışlıklar her yerde olur. 60 frankın karşısına su yazacağına şarap yazmış çocuk!

— Bana bir öpücük vermeden gitmem...

— Yooo, verirsem hiç gitmezsin!

— Bir pulun üzerine oturmuşsam, bunda şaşacak ne var?

— Hiiiç!... Ama bende bu pul yoktu da!...

Asıl güçlük

Doktor, inceden inceye muayene ettiği kadına:

— Yakında anne olacaksınız madam, dedi.

Kadın içini çekerek:

— Yine mi?... diye sordu. Gördünüz mü başıma gelenleri... Bu yedinci çocuğum olacak!

— Madem çocuk istemiyorsunuz, kocanız neden tedbir almıyor?

— Kocamın suçu yok doktor, o alıyor... Ama diğerleri...

Fark

Dadısı, küçük Corc'a sordu:

— Bir kız kardeşin olduğuna memnun musun?

— Evet.

— Kardeşinin erkek olmasını istemez miydin?

Çocuk, bilgiç bilgiç cevap verdi:

— Ha erkek, ha kız... Ben baktım, arada pek fazla bir fark yok!

— Evet, evet seninle evlenmeye razı olmuştum ama, o gün hava çok sisliydi!

Dolandırıcılık

Paris'i görmeye gelen iki İngiliz turisti, Boulogne ormanını geziyorlardı. Bütün gün gezdiler, tozdular, yeni yeni güzellikler aradılar, nihayet gölde yüzen kuğulara takılıp kaldılar. Yanlarına sokulan biri:

— Kuğuları beğendiniz mi? diye sordu.

İngilizler cevap verdi:

— Enfes!

— Kaç tanesini beğendiniz?

Biri, arkadaşından önce cevap verdi:

— Beş tanesini...

— Hımm, dedi adam. Bir kuğunun değeri on frank olduğuna göre, elli frank ödeyeceksiniz.

Akşam otellerine dönen turistler, başlarından geçeni Paris'li dostlarına anlattılar.

— Parayı verdiniz mi? diye sordu dostlarından biri.

— Verdik, dedi turistler.

— Fakat bu bir dolandırıcılıktır!

Parayı ödeyen İngiliz içini çekerek:

— Yes, dedi. Fakat aslına bakarsan, biz de beş değil, onbeş kuğu beğenmiştik haa!...

Yarın mı?

Yaramazlığı ile nam salan küçük, derslerin nasıl gittiğini soran babasına:

— Bugün çok eğlendik, dedi. Kendi yaptığım bir bombayı, öğretmenin masasının altına koydum. Öyle güldüm, öyle güldüm ki...

Babası endişeyle sordu:

— Fakat yarın okula gittiğinde, direktöre ne cevap vereceksin?

Çocuk hayretle:

— Okula gittiğim zaman mı? diye sordu.

— Evet.

— Fakat okul kalmadı ki!...

— Alo, Jorj... Şunu bilesin ki, aramızda her şey bitti artık!

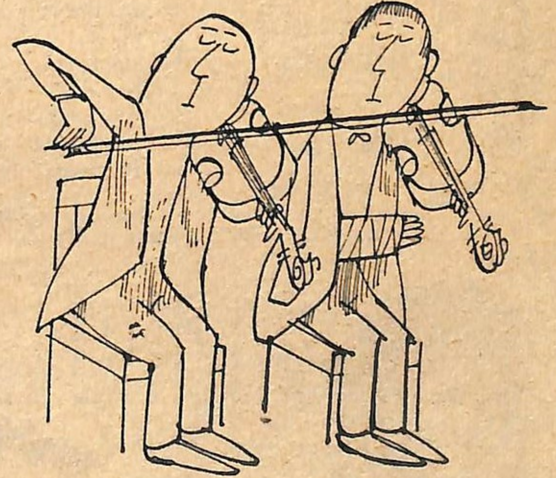
DÜNYA KARİKATÜRLERİ

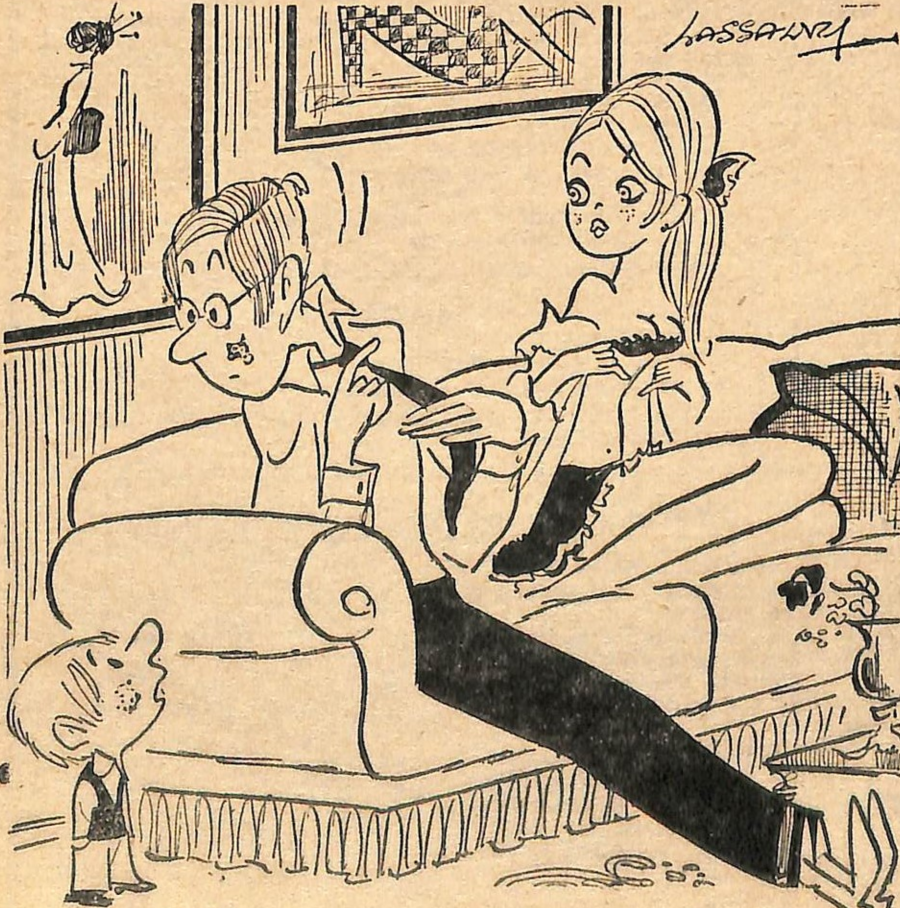
— HİÇ RAHATSIZ OLMA GÜZEL KIZIM... BERABERCE GÜZEL, GÜZEL OTURURUZ !..

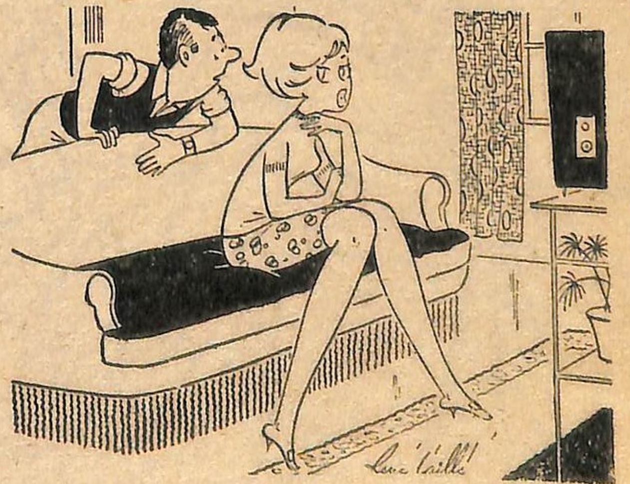
— İŞİ FACİA HALİNE SOKMA... SANA DA KAZ CİĞERİ İLE BİRAZ ŞAMPANYA BIRAKTIM !..

YAZISIZ

— KADINLAR BUNDAN BAŞKA NE İŞE YARAR DERSİN ?..

— ESKİDEN BENİ YAKIŞIKLI VE ÇOK ZEKİ BULURDUN...
— EVET AMMA, ŞİMDİ EVLİYİZ...

ANADOLU BANKASI

AİLENİZİN BANKASIDIR.

(Feza : 2467 — 11)

«Mizah, çok ciddi bir sanattır.»
Bernard Shaw

«İnsan güldüğü kadar insandır.»
Molière

Akbaba

Düşündüren ve Güldüren

Bir Mizah Gazetesidir!

(Ak. : 13)

Akbaba

Yeni Yılda sevgili okurlarına

3

Yeni eser takdim ediyor :

SIPA

Bu, Akbaba'nın yeni romanıdır.

Nasıl bir roman mı?... Neşeli mi? Alaylı mı? Çapkın bir macera romanı mı? Yoksa sosyal bir hiciv mi?.. Hepsinin cevabı, yazarın imzasında toplanmıştır:

MUZAFFER İZGÜ...

«Gecekondu» ve «İt Adası» romanlarının yazarı Muzaffer İzgü, «SIPA» adlı yeni romanını AKBABA için yazdı.

*

Akbaba'nın son derece ilginç yazı dizisi:

Bu Zamanın Sultanları!

Yazan: NİMET ARZIK

Değerli sanatçımız Nimet Arzık, bu ilginç yazı dizisini Akbaba için hazırladı.

*

Akbaba'nın Yeni Resimli Romanı :

Çamaşır Kaçakçıları

Reji-Senaryo ve Prodüktör: SUAVİ SÜALP

Heyecan — Macera — Korku — Gırgır — Espri — Bol kadın ve muhabbet romanı.

46 yıldır kendi kendisiyle yarış halinde olan AKBABA, bu 3 yeni eserini pek yakında sizlere takdim edecektir.

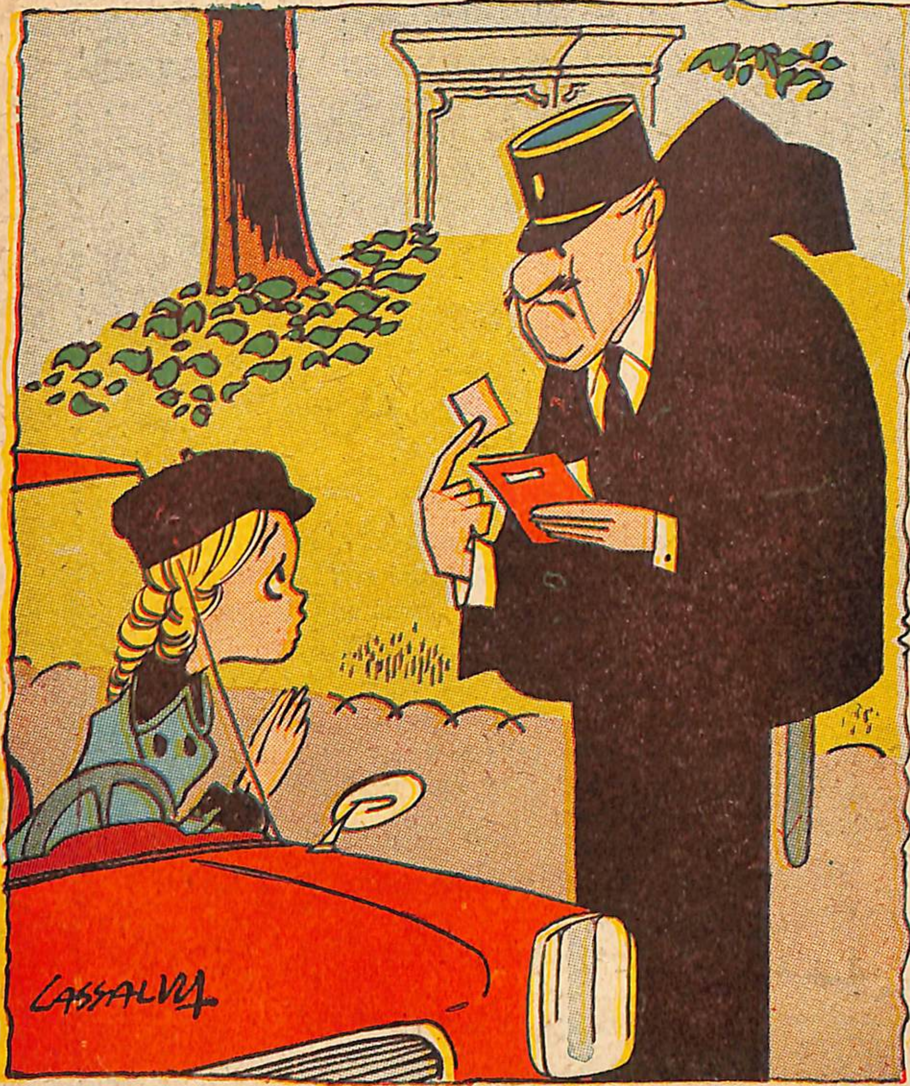
Akbaba Evinizin Neşesidir

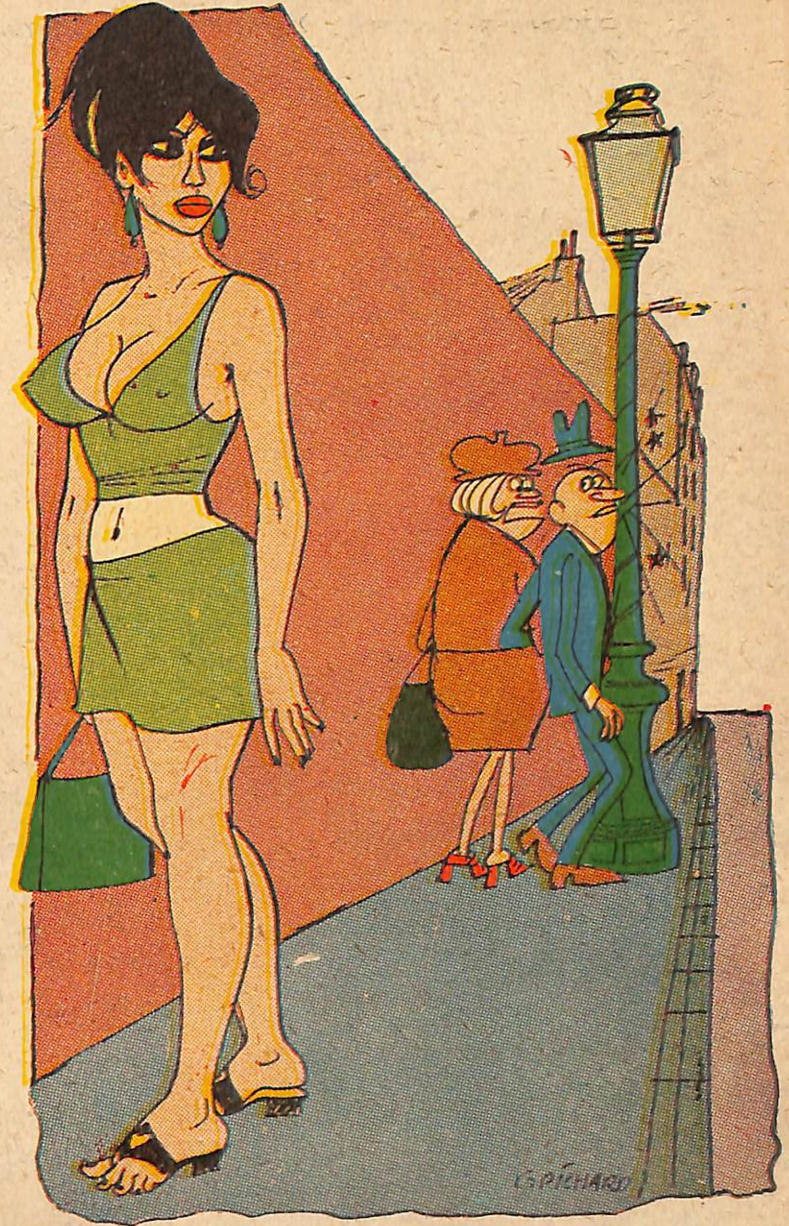

(Ak. : 12)

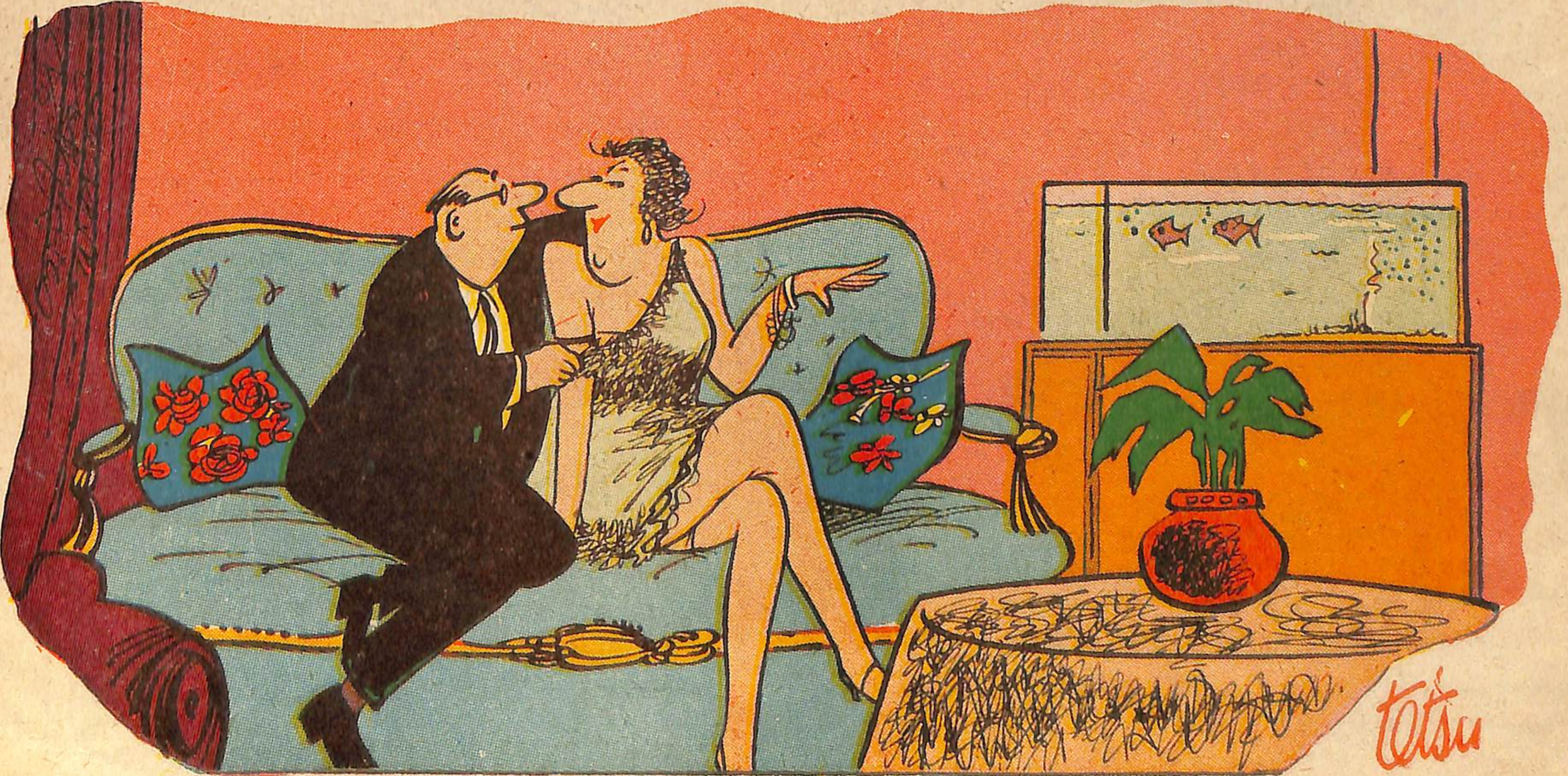
Akbaba

— NE OLUR BENİ KARAKOLA GÖTÜRMEYİNDE, İSTERSENİZ EVİNİZE GÖTÜRÜN !..

— KIZA BAKMASAYDIN ÇARPMAZDIN !..
— SANA BAKINCA DAHA FENA ÇARPILIYORUM...

— RİCA EDERİM SEVGİLİM, YALNIZ DEĞİLİZ !..